DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA: DEBRECEN, JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG-UTCA 1. TELEFONSZÁMOK: 27—89. SZ. (SZERKESZTŐSÉG). 27—88. SZ. (KIADÓHIVATAL ÉS KÖNYVNYOMDA).

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 2.40 P. NEGYED ÉVRE 7 P. FÉLÉVRE 14 P. ÉVENTE 26 PENGŐ. KÜLFÖLDRE: A FENTI DIJAK KÉTSZERESE. EGYES SZÁM 10 FILLÉR, VASÁRNAP 20 FILLÉR.

XII. ÉVFOLYAM, 147. SZÁM. DEBRECEN, 1935 JULIUS 3., SZERDA. ÁRA 10 FILLÉR

Bethlen István debreceni, később nagykanizsai beszédében a biztositás államositását sürgette

Bethlen István legutóbb Debrecenben, később pedig Nagykanizsán rámutatott arra, hogy az állam mai nehéz helyzetében hozzá kell nyulni az elemi biztositás államositásához, amely utat ugy jelölte meg debreceni beszédében, mint amely alkalmas arra,

hogy az állami bevételek fokozódjanak és a költségvetésben a deficit csökkenjen.

A biztositás államositásának a gondolata azóta állandóan hullámzik és mindinkább kidomborodik az az igazság, hogy

az elemi biztositási ágazat és bizonyos összegig az életbiztositási ágazat kezelése is ma már állami feladatot kellene hogy képezzen.

Különösen sok vonalon tárgyalják ezt a kérdést mostan, amikor rámutatunk arra, hogy

a szervezetlen gazdatársadalom 50 százalékos illetéket és 10 százalékos késedelmi kamatot fizet a biztositótársaságoknak és rávilágitottunk arra is, hogy éppen az a gazdatársadalom fizeti ezt a magas illetéket és késedelmi kamatot, amelyik a legjobb kockázatu biztositásokat juttatja a biztositótársaságoknak,

szemben a kartelbe tömörült iparvállalatokkal, amelyek a maguk érdekét még a hatalmas biztositótársaságokkal szemben is meg tudják védeni.

Mindenki belátja, hogy mennyire fontos érdek volna a tüzbiztositás kötelezővé tétele és államositása. Hiszen az

államositott biztositásoknál a dijakat közadók módjára lehetne beszedni, igy az állam megtakaritaná azt a jutalékot, amibe a biztositótársaságoknak a dijak behajtása kerül, amely, ha minden költséget figyelembe veszünk a tüzbiztositási dijnál, eca 30—35 százalékot tesz ki.

Ez a kiadás az államot nem terhelné, sőt, ha a biztositási üzletet nem bürokratikusan, hanem központi állami biztositási hivatallal kereskedelmi szellemben kezelnék.

abban az esetben hatalmas megtakaritások mutatkoznának a szervezetek fenntartásánál is,

merthisz Magyarországon egész tömege a biztositársaságoknak dolgozik tüzbiztositási ágazatban. Mindegyiknek külön vezérigazgatója, külön igazgatója, vidéki szervezete van, mig a csonka országban ezt a biztositási üzletet államositás esetén a központból játszva lehetne irányitani. Ismételjük, semmiesetre sem szabadna engedni, hogy elbürokratizálódjék a kezelés.

Mi már régebben felvetettük a gondolatot, hogy milyen értékes volna, hogyha a mutatkozó felesleget törvényileg a gazdatársadalom, illetőleg a falu jólétének az emelésére forditanák és nem kételkedünk, hogy ebben az irányban rövid időn belül történni kell valaminek. Az első lépés mindenesetre, még a biztositás államositása esetén is az volna, hogy a gazdatársadalmat mentesitsék a magas illetékfizetési kötelezettség alól.

Bebizonyulna, hogy a biztositási üzlet az államnak elsőrangu bevételi forrása lenne és annál nagyobb örömmel üdvözölné az egész ország gazdatársadalma a tüzbiztositási üzlet államositását, mert hiszen ezzel egyidejüleg jelenthetné be a kormány azt is,

hogy a mérhetetlenül magasan felszámitott illetékeket redukálja, a tüzoltói szervezeteket az egyes községekben befolyt dijak arányában támogatja, azonkivül ha feleslegek vannak, ebben az esetben ezek az összegek a falu jólétének és kulturájának az emelésére lennének forditva.

Lesz még módunk, amikor részletesen kimutathatjuk, hogy mit jelent Magyarországon a gazdatársadalomra egy ilyen rendelkezésnek az életbeléptetése és

már eleve rámutatunk arra, hogy ez a biztositási tisztviselők létszámcsökkentésével nem járna, mert jobban leépiteni a vidéki szervezeteket, vagy a központot, mint ahogy a biztositótársaságok az uj biztositási törvény alapján a leépitést eszközölték, nem lehet

és egyébként is a biztositási üzletnek még számos olyan ágazata van, amelyet a biztositók kultiválnának, sőt a köz javára sokkal erősebben forsziroznának akkor, hogyha a tüzágazat, amely ed dig fő bevételi forrásukat képezte, államosittatnék.

Ugyanigy államositani kellene, ameddig szociális érdek, mondjuk 5000 pengőig az életbiztositásokat is és csak azon felüli tőkéről szóló biztositások kötését kellene megengedni a magánbiztositóknak.

Imrédy Béla, a Nemzeti Bank elnöke és Keresztes Fischer Ferenc Debrecenben

A gazdavédelmi intézkedésekről tanácskoztak a helybeli pénzügyi körökkel

Imrédy Béla, a Nemzeti Bank elnöke és **Keresztes Fischer** Ferenc volt belügyminiszter tegnap Debrecenben tartózkodtak. Keresztes Fischer, mint a Nemzeti Bank **gazdavédelmi tanácsadoja** jött a Jegybank elnökével.

A Nemzeti Bank debreceni fiókjának tanácstermébe megbeszélésre hivták össze a debreceni pénügyi élet vezetőit, a pénzintézetek igazgatóit, akiket Imrédy Béla elnök felhivott arra, hogy mondják el véleményüket a Tiszántul gazdasági helyzetéről a gazdavédelmi intézkedésekkel kapcsolatban. Főleg arról kivántak tájékozódni Imrédy és Keresztes Fischer, hogy a gazdavédelmi intézkedéseket hogyan lehetne Debrecenben és környékén hatályosabban végrehajtani.

Sorban elmondták véleményüket a helyzetről Versényi Tibor, dr Magoss György, Fischer Jenő vezérigazgatók, Markovics Ignác igazgató és a többi pénzintézeti vezetők.

A megbeszélés eredményét bizalmasnak nyilvánitották és arról részletek nem szivárogtak ki. Remélhető, hogy a pénzintézeti vezetők **nyiltan feltárták a tiszántuli sulyos helyzetet** és a helyzet magaslatára emelkedtek, mikor a pénzügyek legfőbb vezetőjét tájékoztatták az itteni helyzetről.

Imrédy Béla és Keresztes Fischer egyébkent tegnap délután visszautaztak a fővárosba.

NYIREGYHÁZÁN IS JÁRTAK IMRÉDY ÉS KERESZTES FISCHER

Nyiregyháza, julius 2. Hétfőn Nyiregyházára érkezett Imrédy Béla volt pénzügyminiszter és Keresztes Fischer Ferenc volt belügyminiszter. Imrédy először a Nemzeti Bank fiókját látogatta meg, majd Mikecz Ödön főispán társaságában két szabolcsmegyei község adózási ügymenetét tanulmányozta. Ezután értekezlet volt, amelyen a nyiregyházi és környékbeli főbb pénzintézatek vezetői is megjelentek. Az értekezleten a gazdaadósságokkal foglalkoztak s a gazdavédelem további lehetőségeit tárgyalták.

Véres parasztzavargás Jugoszláviában a szigoru adóbehajtások miatt

Belgrád, julius 2. A Morningpost belgrádi jelentése szerint véres parasztzavargások törtek ki Jugoszlávia különböző részein, mert

a hatóságok a legdurvább kiméletlenséggel, a kisgazdák sulyos helyzetére való tekintet nélkül, hajtják be az adóhátralékokat.

Varasd kerületben a parasztok pisztolyokkal és vasvillákkal felfegyverkezve megtámadták a csendőröket, akik el akarták hajtani a lefoglalt állatokat.

Az ütközetben egy paraszt elesett, három paraszt s egy csendőr sulyosan megsebesült.

Spaho közlekedési minszter, az egykori muzulmán párt vezére kijelentette a Vreme szerkesztőjének, hogy tárgyalások folynak

egy uj politikai párt megalakitására,

mely magában foglalná a volt szerb radikális párt tagjait, a bosznjai muzulmán pártot és a szlovén néppártot.

Azon a vacsorán, amelyet hétfőn este a Belgrádban tartózkodó Atanozoff bolgár miniszternek, a bolgár junákok szövetsége elnökének tiszteletére rendeztek, Sztojadinovics miniszterelnök pohárköszöntőt mondott a bolgár királyra és Bulgária és Jugoszlávia barátságára.

Illetékes nyilatkozat Megay Meissner Károly ügyéről

Budapest, julius 2. Megay Meissner Károly állampolgársága ügyével kapcsolatban többizben felvetődött az a kérdés, miként volt lehetséges, hogy a házasságkötés alkalmával olyan bizonyitványt kapott, amely szerint nem magyar állampolgár, később pedig magyar állampolgárságat elismerték. Illetékes helyről az alábbi felvilágositást adták:

A házasságkötések menetének akadálytalan biztositása érdekében különösen a trianoni békeszerződés életbeléptetése óta általános gyakor-

Budapesti munkaerő „Paula" szalonból „Gizi"
hölgyfodrászszalonban dolgozik!
Gambrinus-passage!
Művészi hajfestés, víz- és vashullám, villanyondulálás, 6 havi garanciával 5 P.

latként fejlődött ki az, hogy oly egyének részére, akik az elcsatolt területeken történt születésük, vagy más körülmények folytán nem voltak kétségtelenül magyar állampolgároknak tekinthetők és annak beigazoása, hogy mely állam kötelékébe tartoznak, előreláthatólag huzamosabb időt vett igénybe, kizárólag házasságkötés céljából oly értelmű bizonyitványt adtak, hogy a házasulandó nem magyar állampolgár. Ilyen esetben a házasulandóval szemben az 1884. évi 31. t. c. 7. §-ában foglalt rendelkezések nyertek alkalmazást. Később ezt a kérdést a 400.000—1933. IM. és a 7600—1933. BM. sz. rendeletek aként szabályozták, hogy az ilyen egyéneknek ezentul nem kell nemleges állampolgársági bizonyitványt kérni, hanem mint kétes (vitás) állampolgárságu egyének kötik meg házasságukat. Megay Meissner képviselő házassága még e rendeletek életbelépte előtt történt, ezért kapott akkor a régi gyakorlatnak megfelelően nemleges állampolgársági bizonyitványt.

Ruffy Varga Kálmán nyugalomba vonul

Mint értesülünk dr **Ruffy Vargha Kálmán** a pallagi gazdasági akadémia igazgatója, miután teljes szolgálati idejét betöltötte, augusztus elsejével nyugalomba vonul.

Ruffy-Varga Kálmán hosszú időn át vezette a gazdasági akadémiát, a felsőbb körök legnagyobb megelégedésére. Mint kiváló szakértő is országos hírnévre tett szert.

Utódjának kinevezése még nem történt meg.

Ruffy-Varga Kálmán tiszteletére a gazdasági akadémia tanári kara búcsúünnepélyt rendezett, melyen dr **Halász** Miklós, a rangban legidősebb tanár méltatta a nyugalomba vonuló igazgató érdemeit. Ruffy-Varga Kálmán meghatva válaszolt és elbúcsúzott munkatársaitól. Este a nagyerdei Vigadóban ötven terítékes búcsúvacsora volt.

Mint értesülünk Ruffy-Varga Kálmán nyugalomba vonulása alkalmából, magasabb kitüntetésben fog részesülni.

Máv. főtisztviselők összejövetele

A Debrecenben és környékén lakó nyugalmazott államvasúti főtisztviselők most tartották meg a nyari vakáció előtt utolsó szokásos összejövetelüket a tagok élénk érdeklődése mellett, az Angol Királynő zöld-termében.

Dr Budaházy-Bruckner Ernő kir. egészségügyi főtanácsos, főorvos, a lelki együttérzés melegével köszöntötte a fehér asztal mellett egybegyűlt főtisztviselői kartársakat. — Ezek a havonként tartott összejövetelek — mondotta — a meleg baráti légkör megteremtésére s a kartársi szeretet s megbecsülés kimélyitésére nagyon alkalmasoknak bizonyultak. Köszönettel emlékezett meg garról az elismerésre méltó tevékenységről, amelyet az asztaltársaság két tagja, dr **Major Sándor főtanácsos**, és dr **Tarján Oszkár** tanácsos kifejtettek a német birodalmi vasútasok pár nap előtti látogatása alkalmából. Felkérte Bartha Sándor főfelügyelőt előadásának megtartására. Bartha Sándor főfelügyelő, törvényhatósági bizottsági tag, — aki tudvalevően a háború alatt a debreceni üzletvezetőség kiválóan képzett katonai előadója volt, — egyórás tartalmas, érdekes és értékes előadásában ismertette, hogy mit végzett a vasútasság a világháború alatti időkben és ezután az összeomlás idején. — Igen érdekes részleteket adott elő a németség hatalmas szervezettségéről és a háború kezdetén életbelépett vasúti intézkedésekről. Rámutatott a vasutasság hazafias magatartására, melyet a háború alatt tanusított. Megkapó részleteket mondott el vasútas asszonyokról és leányokról, akik férjüket, vagy vőlegényüket keresték. Az asztaltársaság élénk érdeklődése mellett mondotta el, hogy az evakuálások és kiürítések alkalmával hogyan képeztek ki 15 perc alatt fékezővé intelligens úriembereket járásbirákat stb. A németekre jellemzően megemlítette, hogy egy német őrnagy úgy nyilatkozott, hogy nekik egy vasútas a posztján tizszer annyit ér, mint a lövészárokban.

Bartha Sándor főfelügyelő előadásáért, mellyel a jelenlevőket az emlékezés szárnyain visszavezette a Trianon előtti Nagy-Magyar Államvasútak dicső éteges korszakához, dr Budaházy-Bruckner főtanácsos mondott hatásos köszönetet az asztaltársaság nevében.

Ujlaki Henrik főtanácsos a pályafenntartásnak a háború alatti nehéz szerepéről szólott. Dr Zivuska Andor Bartha Sándorról, mint a gyáván elgázolt és elvett Erdély szülöttéről emlékezett meg. Felolvasta azt a végtelen bájos költeményt, mely egyik helyi lap ünnepi számában jelent meg és amely költeménynek egyik dedikált példányát Barthának ajánlotta fel.

Ezután Toroczkai József főfelügyelő a jelenvoltak nagy meglepetésére közölte, hogy az egyik, még tényleges szolgálatot teljesítő Máv. főtisztviselő, — akinek a nevét nem kivánja elárulni — milyen gúnyos hangon emlegette ezt az asztaltársaságot és különösen megütközéssel említette, hogy az asztaltársaság összejöveteleiről, mint Debrecen nagy társadalmi eseményéről történik megemlékezés a lapok hasábjain. — A bejelentés élénk megütközést keltett az asztaltársaság tagjainak sorában és egyértelműen úgy határozott az asztaltársaság, hogy az illető „névtelen hősnek" gúnyos megjegyzéseit válaszra sem méltatja, hanem kéri dr Tarján Oszkár „sajtófőnököt", hogy minél terjedelmesebben és minél részletesebben emlékezzék meg tudósításaiban ezekről a kedves és kellemes összejövetelekről.

Dr Tarján Oszkár szólalt fel végül, s köszönetét fejezte ki a sajtónak, hogy helyet ad ezeknek a tudósításoknak. Közölte, hogy a legközelebbi összejövetel szeptember hó másodikán, hétfőn este hat órakor lesz, ugyancsak az Angol Királynő zöld-termében. Kellemes nyaralást kivánt az asztaltársaság tagjainak, mire a jelenlevők kedélyes hangulatban oszlottak szét.

Az összejövetelen megjelentek: Adamcsik Ferenc, Bajza István, Bartha Sándor, dr Budaházy-Bruckner Ernő, Dániel M. Sándor, Dobó Kálmán, Erben Tivadar, dr Forgon István, Gavallér Gábor, Havas Samu, Heyke Oszkár, Juhász Jenő, Kosztolányi Imre, Kovacsovits Béla, Kövessy Lajos, Lukács Jenő, dr Major Sándor, Matura József, Messter István, Moskovits Imre, Nagy József, Németh Lajos, Ninger József, Szabó Simon, dr Szilvássy Zoltán, dr Tarján Oszkár, Toroczkai József, Tóth Vilmos, Tóth József, Trón Lajos, Turai Miklós, Ujlaki Henrik, Zivuska Andor. Távolmaradásukat kimentették: Almássi Kálmán, Farkas Lehel, dr Fülep Menyhért, Gál Samu, Pogány Mihály, Rázsó Márton, Tótin Andor, Winter Jenő, Zonda Ferenc.

Kinevezések a debreceni üzletvezetőségnél

A juliusi előléptetések és kinevezések során a debreceni üzletvezetőségnél a következőket nevezték ki.

A főiskolai tisztviselők státusában a IV. fiz. oszt. A) fiz csoportjának 3. fokozatába: *Hajdu László* főtanácsosi elnevezéssel és jelleggel felruházott tanácsos — főtanácsossá.

Pénzes Géza műszaki főtanácsosi elnevezéssel és jelleggel felruházott műszaki tanácsos — műszaki főtanácsossá.

Az V. fiz. oszt. A) fiz. csoportjának 3. fiz. fokozatába: dr. László Lajos, dr. Petách Endre, dr. Réthelyi Dezső tanácsosi elnevezéssel és jelleggel felruházott titkárok — tanácsosokká, Thuróczy István tanácsosi elnevezéssel és jelleggel felruházott titkárt — tanácsossá.

A IV. fiz. oszt. A) fiz csoportjának 3. fiz. fokozatába: dr. Szeverényi Szilveszter Szaniszló segédtitkárt — titkárrá, Karászy Pál Kázmér mérnököt — főmérnökké.

A VII. fiz. oszt. A) fiz. csoportjának 3. fiz. fokozatába: Gömöry Jenő, Balás Károly és Helm Sámuel mérnöki elnevezéssel és jelleggel felruházott mérnököket — mérnökökké.

Az érettségizett tisztviselők státusában az V. fiz. oszt. A) fiz. csoportjának 3. fiz. fokozatába: Jakab András felügyelői elnevezéssel és jelleggel felruházott főintéző — felügyelővé, Bertóty Béla főintéző — felügyelővé.

AVI. fizó oszt. A) csoportjának 3. fiz. fokozatába: Semsei Lajos, vitéz Bálint Ferenc, Szentirmay Jenő, Temesi (Wolff) János, Fábián Zsigmond, Katona József, Balogh József, Kertész Lajos főintézői elnevezéssel és jelleggel felruházott intézők — főintézőkké, Bajusz Gyula, Ditrói János, Csehi Sándor, Bende Antal, Hegedüs Lajos, Udvari János, Adrigár Ferenc, Fésüs Lajos, Szabó István, Klein Károly, Varjas Sándor, Lengyel László, Fejér Pál intézők — főintézőkké.

A VII. fizetési osztály A) fizetési csoportjának 3-ik fizetési fokozatába: Sárady Béla intézői elnevezéssel és jelleggel felruházott főtiszt — intézővé, Gonda Jenő, Hutai Károly, Dobra Árpád, Nagy József, Bertóti Jenő, Ginovszky Kornél főtisztek — intézőkké.

A VIII. fiz. osztály A) fiz. csoportjának 3. fiz. fokozatába: Farkas Jenő, Sijos Sándor, Veres László, Szendy Elemér, Szép József, Horváth László, Erdey Imre, primonálói Szander Ferenc, Szántó Imre, Sóvágó József, Jenei Dezső, Patkós László, Pápai András, Jánossy Pál, Szegedi Gyula, Bajorhegyi László, Szabó Zoltán Ráday Kálmán, Simon József, Tóth László, Ujházi Emil, Győri Gyula, Mák Ferenc* tisztek — főtisztekké.

A csillaggal megjelöltek hadiszolgálatuk miatt nem tudtáák megszerezni a tisztviselői képesítést s ez okból kortársaiktól elmaradtak.

A négy középiskolás tisztviselők státusában a VII. fizetési osztály 3-ik fiz. fokozatában Simon László, Hegedüs József ellenőri elnevezéssel és jelleggel felruházott hivatalnokok ellenőrökké. Németh Gyula hivatalnok — ellenőrré.

A magasabb fizetési osztályokban rendszeresített szolgálati minőségek elnevezésével és jelleggel való felruházások 1935. évi augusztus 1-től: Titkári, illetve főmérnöki elnevezéssel és a VI. fiz. osztály jellegével ruháztatott fel: Tompos Géza mérnök. Az érettségizett tisztviselők státusában: Felügyelői elnevezéssel és a IV. fiz. osztály jellegével ruháztattak fel: Balogh József, Drenyovszky Gyula, Kerekes Géza főintézők.

Főintézői elnevezéssel és a VI. fiz. oszt. jellegével ruháztattak fel: Pálosi Ferenc, Sárkány Mátyás, dr. Papp István, Füleky József, Madarász József intézők.

Intézői elnevezéssel és a VII. fiz. osztály jellegével ruháztattak fel: Várhelyi Jenő, Mauk Géza József főtisztek.

Tisztviselői uj kinevezések: 1935. évi julius hó 1-től kezdődő hatállyal kinevezettek: a) a főiskolás tisztviselők státusában: Az V. fiz .osztály A) fiz. csoportjának 3-ik fizetési fokozatába: Szigethy dr., Berencsy Zoltán havidíjas főorvos — tanácsossá.

A VIII. fizetési osztály A) fizetési csoportjának 3. fiz. fokozatába: Filep Kálmán, Koncz Gyula műszaki gyakornokok — mérnökökké, Bálint Ervin okl. gépészmérnök — mérnökké.

b) *az érettségizett tisztviselők státusában:* A VII. fiz. csoportjának 1-sö fiz. osztályában: Füzesséry Barna irodasegédtiszt — főtisztté.

A IX. fiz. osztály A) fiz. csoportjának 3. fiz. fokozatába: Kelemen Ferenc, Dombos Tibor, Gulyás József, Nagy Géza, Fogarasi József, Romhányi Rezső, Gaál Gyula, Solt István, Vály György, Romhányi Gyula forgalmi díjnokok, dr. Ferenc Béla órabéres, Göczi Imre forgalmi díjnok, László Imre órabéres, Révhegyi Ferenc üzletgyakornok, Borsi Lajos szertárnok, üzemi segédtiszt, Papp Gusztáv műszaki segédtiszt tisztté.

c) *A négyközépiskolás tisztviselők státusában:* a VIII. fiz. osztály A) fizetési fokozatába: Doráth András pályamester, műszaki segédtiszt, Bene Menyhért állomáselőljáró üzemi segédtiszt hivatalnokokká.

Minőség jelzéseink megfelelnek a régi idők minőség fogalmának
Háztartásának tükre
a szép ágynemü asztalnemü és fehérnemü
Megbizhatóan
Kardos Lászlónál

Mit tartalmaz Kardoss Géza pályázata

Ma foglalkozik a beérkezett pályázatokkal a két szakbizottság, pénteken pedig a kisgyülés és közgyülés.

A Csokonai szinház bérletének odaitélése kérdésében a lehető legsürgősebben hozzák meg a döntést. A szinügyi bizottság ma, szerdán délelőtt tiz órakor, a közmüvelődési bizottság pedig szerdan délután 4 órakor tart ülést, hogy javaslatot tegyen a törvényhatóságnak. A legrövidebb időre összehivták a kisgyülést is, még pedig pénteken reggel **9 órára, a törvényhatóság bizottság pedig egy óra mulva, pénteken reggel tiz orakor** tart rendkivüli **közgyülést** a szinház bérlete ügyében. A tárgysorozaton még négy másik kis jelentőségü ügy szerepel, amelyeket szintén határidőre kell el intézni.

Reméljük, hogy a mai szakbizottságok is figyelembe veszik Kardoss pályázatának reális voltát és Kardoss 15 éves szinigazgatói multját.

Kardoss Géza egyébként pályázatában előadja, hogy a szinház bérbeadásának elhuzódása miatt, ha ismét elnyeri a szinház bérletét, csak a legnagyobb áldozatok árán tudja megszervezni a társulatát, de **igy is kifogástalan szinészgárdát garantál.** Ha nem kapja meg 15 éves becsületes munka után a szinházat, nem tud elhelyezkedni mint szinész sem, tekintve, hogy a pesti szinházak már megszervezték társulataikat.

Pályázata kedvező elintézése esetén olyan társulattal szeretne bejönni Debrecenbe, ami már régen nem volt.

Szándékszik egy eredeti klasszikus, prózai és énekes ciklust bemutatni, mely egyuttal az ifjusági előadások müsora is volna, a helyi intézetek tanárainak bevezető beszédével kiegészitve. Megállapodott a **Nemzeti Szinház** igazgatóságával, hogy az ott szinrekerülő darabokat.

minden vidéki szinigazgatót megelőzve mutatná be a debreceni közönségnek.

Tervbe vette, hogy a darabok vezető szerepeiben a Nemzeti Szinház művészeit vendégszerepelteti.

Eredeti prózai s operett ősbemutatókat rendez s függetleniti magát a budapesti szinházi müsortól.

A szinház fenntartása mellett fenntartja összes terveit a klasszikus és operaelőadásokkal kapcsolatban is, igy a **Farsangi lakodalom** és **Aida** operákat a zenede bekapcsolásával szándékszik előadni. Tervbe vette nyári szabadtéri előadások rendezését, továbbá

a Csokonai szinház 70 éves fennállásának megünnepélését az uj évadban.

Beadványa további részében rátér Kardoss Géza a szerződési biztositékokra s kimutatja, hogy ma a 7000 pengős, még kamatmentes kölcsönből származó tartozasán kivül, melyre teljes felszerelése le van kötve, csak 2000—3000 pengős tartozása áll fenn s erre garanciaként csatolja 20.000 pengős betétkönyvét.

A vidéki szinigazgatók közt elismerten a legnagyobb szinházi felszereléssel rendelkezik, melynek értéke legkevesebb 60 ezer pengő.

Beadványa végén kiemeli Kardoss Géza, hogy lehetséges ezzel a pályázattal kapcsolatban lesznek pályázók, akik sokat igérnek s keveset tartana be, de ő csak azt igéri, amit be is tud tartani.

Tizenötéves szinigazgatói működése garancia lesz arra, hogy a szerződésben kikötött feltételeknek, bár azok végtelenül sulyosak meg fog felelni.

Borzalmas kegyetlenséggel megöltek egy földbirtokost a gebei határban

A 75 éves földbirtokos holttestét a nadrágszíjára hurkolták és úgy vonszolták a gabonaföldre.

A gebei határban húzódó szántóföldek között megdöbbentő kegyetlenséggel végrehajtott gyilkosságról kaptunk értesitést. **Róth Ferenc** 75 eves gebei földbirtokost ismeretlen tettesek megtámadták a birtokán és megölték. — A holttestet elrejtették és úgy gondolták, hogy a búzatábla a legalkalmasabb arra, hogy elrejtse a földbirtokost.

A bestiális gyilkosok nadrágszíjat hurkoltak a földbirtokos testére és úgy vonszolták a testet a gabonatáblába.

A dúsan termő gabona eltakarta a megölt földbirtokost és csak a gyilkosság után órák mulva találtak rá a cselédjei.

A rendőrség erélyes nyomozást indított az ügyben, de még nem sikerült megállapitani, hogy kik a gyilkosok és miért ölték meg a 75 éves földbirtokost. A gyilkosok meglesték a földbirtokost, figyelték, ahogy elhagyta a lakását és a szántóföldekre indult, hogy megnézze a termést. Távol a lakóházától érte a támadás a védtelen öreget, aki segitséget sem kaphatott.

Nem adnak 200 kilométeren alul takarmányszállitási kedvezményt

Jóna István törvényhatósági bizottsági tag interpellációjával kapcsolatban a törvényhatósági bizottság feliratot intézett a kereskedelmi miniszterhez és azt kérte, hogy az eddigi rendszerrel szemben, — nevezetesen a kétszáz km. takarmányszállitási kedvezményen túlmenőleg, — már nyolcvan km-nél engedjék meg a kedvezményes szállitást a szálas takarmányokra.

A kereskedelmi miniszter most válaszolt erre a felíratra és közli, hogy a kérelem nem teljesíthető, mert a szálas takarmány és szalma fuvarozására beállított díjszabás szerint olyan alacsonyak a díjtételek, hogy azok mellett a takarmánynak kisebb távolságokra való szállítása is minden különösebb teher nélkül történhetik. Külön kedvezmény megadását a miniszter nem tartja szükségesnek.

—

Jön! Kalmár Pál Jön!

Valótlan hirekkel akarják elijeszteni a közönséget a strandfürdőktől

Ugy látszik, a beállott kánikula néhány rosszakaratu embernek egészen furcsa ötleteket adott. Olyan rémhireket terjesztenek a városban, hogy a népfürdőben leprás beteget találtak és emiatt a népfürdőt azonnal bezárták.

Hogy ezt a hirt honnan vették, még nem tudták kinyomozni, de az bizonyos, hogy egyetlen árva szó sem igaz belőle.

A népfürdőt egyetlen óráig sem tartották zárva, de erre nem is volt semmiféle ok.

Azt is hiresztelik, hogy gyermekparalizises beteg fürdött a strandon 19-én és mindenkit, „aki azon a napon megfordult a fürdőben", be fogják oltani gyermekparalizis ellen.

Ez az utóbbi hir legjobban mutatja, hogy milyen rosszakaratu és fantasztikus kacsáról van szó.

Még ha igaz lenne is a hiresztelés, — ami az utolsó szóig valótlanság — akkor is lehetetlen megállapitani, hogy akkor ki fordult meg a fürdőben.

De különben is meggyőződhetik róla bárki, hogy ugy

a népfürdő, mint a nagyerdei strand állandóan nyitva van, sőt mindennap megtelik fürdőzőkkel, ami az óriási melegben teljesen érthető is.

A fürdőn kivül álló kitüno **orvosszakértők** azt a magyarázatot adják, mint alapot a hireszteléseknek, hogy a rendkivüli nagy melegben a viz különösen sós és jódos hatásu, ennek folytán a bőr hamar kipirosodik és kipörsen. Alkalmasint ezt vélték egyesek fertőzéseknek.

Ez azonban hidegvizzel való öntözgetéssel, vagy két nap alatt magától is teljesen elmulik.

A hamis hirterjesztőket mindentől függetlenül nyomozzák, mert a lelkiismeretlen rosszakarat ha Debrecenben nem is, de vidékről idejönni szándékozókat befolyásolhat és kárt okozhatnak ezzel a városnak.

Dr Láng Sándor tisztifőorvos nyilatkozata

Ebben az ügyben dr **Láng Sándor** tisztifőorvos a következőket jelentette ki a „Debreczen" munkatársa előtt:

Az utóbbi napokban rosszakaratu felelőtlen egyének széltében azt a felháboritó mende-mondát terjesztették, hogy Debrecen város fürdőiben egzotikus betegségben (leprában) szenvedő fürdött volna meg s igy mindenkinek, aki a strandfürdőben és a népfürdőben megfürdött, oltás végett jelentkeznie kell a tiszti főorvosi hivatalban. Sajnálatos tény, hogy a nagyközönségnek még a müveltebb része is felült ennek a hiresztelésnek. Amidőn megnyugtatólag közölhetem, hogy nálunk eme betegség előfordulásának a lehetősége sem állhat fenn, merthisz a fenti betegség Európa keleti részének tengermelléki országaiban, O-Romániában, Törökországban stb. fordul elő s ott is gyér számban s a betegek szigoru vesztegzár alatt őriztetnek, kértem a Polgármester Urat, keresné meg az Államrendőrség Kapitányságát, hogy a hir forrását kutassa ki abból a célból, hogy annak terjesztői ellen a kellő lépések megtehetők legyenek.

26696—1935. fj.

HIRDETMÉNY.

Az 1929. XXX. tc. 23 paragrafusa 4 bekezdése alapján közhirré teszem, — hogy Debrecen sz. kir. város törvényhatósági bizottsága, a folyó évi július hó ötödikén, pénteken délelőtt 10 órakor a városháza közgyülési termében, rendkivüli közgyülést tart, amelynek tárgysorozata a városháza hirdető tábláján ki van függesztve.

Debrecen, 1935. július 2.

Dr Vargha Elemér
m. kir. kormányfőtanácsos,
helyettes polgármester.

Vigszinház

Két uj sláger egy előadásban!

I. A legtitokzatosabb izgalmas detektiv történet:

Titokzatos Marlow

II. Erdekfeszitő kalandor vigjáték:

Kémkedem

Előadások: 5, 7 és 9 órakor.

Jéggel hűtött nézőtér!

Jön! **Kalmár Pál** Jön!

METEOR MOZI MÜSORA

Szerdán: 2 és fél órás **müsor!** Csak felnőtteknek! **„Kairói kaland"**, Willy Fritsch világfilmje. Megelőzi: **„Lányok a vásáron"**, Liane Haid főszereplésével. Előadások: **fél 7, 9 órakor.**

Angol frontharcosok vezetői Budapestre jönnek

London, julius 2. **Ash Vanden** ezredes, az angol frontharcos szövetség alelnöke ma Londonból elutazott Bécsbe, illetőleg Prágába és Budapestre, hogy a már utban lévő **Brunel Cohen** őrnagyal, a szövetség tiszteletbeli pénztárosával együtt, mint a szövetség küldöttsége helyre állitsák az összeköttetést a nemzetek frontharcos szövetségével.

Elutazása előtt a következőket mondotta a sajtó képviselőinek:

— Amj Ausztriát és Magyarországot illeti, utunk főcélja a tájékozódás. Abban a reményben vagyok, hogy létrejön a megegyezés az idegen nemzetekkel.

NÉMET HADVISELTEK PÁRISBAN

Páis, julius 2. A Párisban időző német hadviseltek, akik tudvalevően résztvesznek a volt szövetséges és társult hatalmak frontharcos szövetségének tanácskozásain, ma délután tölgyfalevelekből, babérlevelekből és pálmalevelekből font szép koszorut helyeztek a névtelen katona emlékművének talapzatára. A koszoru a következő felirást tartalmazza:

„A francia névtelen katonának, a német hadviseltek."

A koszoru elhelyezése pillanatában a volt antant hatalmak frontharcos szövetségeinek kiküldöttei, köztük francia, olasz, portugál, angol és amerikai kiküldöttek lobogóikkal tisztelegtek a német frontharcosok előtt, akik néhány percig mély áhitatba merültek az emlékmü örök mécsesének fényében.

Az Ausztriába való utazás megkönnyitése

A Magyar Nemzeti Bank a 6700—1935 M. E. számú rendelete alapján a következőket közli:

A bank mindazokat a magyar útlevéllel utazó személyeket, akiknek a részére Ausztriában való tartózkodás céljából osztrák schilling összeget utalt ki, az alábbi feltételek mellett egy izben mentesíteni fogja a 4490—1935. ME. sz. rendelet 2 paragrafusában rendszeresített ellenőrző lap kitöltése és átadása alól. A mentesség elnyeréséhez szükséges, hogy az utas a kiutazás alkalmával Ausztria felé, a beutazás alkalmával Ausztria felől lépi at a magyar határt és a kiutazás és beutazás időpontja között Ausztrián kivül más külföldi állam területén ne tartózkodjék. Szükséges továbbá, hogy a visszautazás alkalmával a határ átlépése, a Magyar Nemzeti Bank által esetről-esetre megállapított, az utasnak átadott „mentesítő lapban" feltüntetett határidőn belül megtörténjék. Ha az utas -e feltételek bármelyikét nem teljesíti a mentességet nem nyeri el és ennél fogva tartozik a visszautazás alkalmával ellenőrző lapot kiállítani és átadni. — E közlés visszavonásig marad hatályban.

Halász László Brunó Walter asszistense a salzburgi ünnepi játékokon

A debreceni származásu Halász Lászlónak, a bécsi Volksoper magyar karmesterének ujabb sikeréről adnak hirt a bécsi lapok. Halász Lászlót a világhirü Bruno Walter asszistensének kérte fel a salzburgi ünnepi játékokra. Fényes karriert jelent ez a meghivás Halász László számára, akinek a nevét a világ legkényesebb izlésü és legfejlettebb intelligenciáju közönsége fogja igy megismerni.

Halász László egyébként a bécsi Rádióban is szerepel.

—

Életfogytiglani fegyházra itélték a trafikosné gyilkosát

Budapest, julius 2. Emlékezetes még az a nagy kegyetlenséggel keresztülvitt gyilkosság, amelynek tettese Horváth Sándor állásnélküli kereskedősegéd, aki mult év őszén a Vilmos császár ut 34. számu házban lévő dohánytőzsdében a trafik tulajdonosnőjét.

özvegy Pólya Sándornét pezsgős üveggel fejbevágta és az eszméletlenül összesesett asszonyt egy szeneslapáttal, majd egy fatuskóval ütlegelte, amig a fejét formálisan szétverte.

Horváth ezután kirabolva a trafikot, elmenekült.

A büntetőtörvényszék annakidején Horváth Sándort szándekos emberöléssel párosult rablás büntettéért élefogytiglani fegyházra ítélte. A bejelentett fellebbezések folytán ma foglalkozott az üggyel a királyi itélőtábla Kállay-tanácsa. A főtárgyalásra fegyőrök vezették elő a vádlottat. Dr Auer György királyi főügyész mindjárt a tárgyalás elején kérte, hogy

annak egész tartamára rekesszék ki a nyilvánosságot.

A királyi itélőtábla a tárgyalás le folytatása után itéletében a törvényszék itéletének minősitő részét megváltoztatva

gyilkosság büntettében és rablás büntettében

mondotta ki bünösnek Horváthot és a törvényszék által kiszabott

életfogytiglani fegyházbüntetést helybenhagyta.

Az itélet nem jogerős.

Ujhelyi József, a Nemzeti Muzeum preparátora tragikus körülmények között meghalt Debrecenben

A Nagyerdőn lepkegyüjtés közben agyvérzés ölte meg.

Tragikus körülmények között halt meg Debrecenben Ujhelyi József, a budapesti Nemzeti Muzeum preparátora. Ujhelyi József egy évvel ezelőtt hosszu eredményes müködés után nyugalomba vonult és Debrecenbe jött s itt is lakott.

Ujhelyi József az utóbbi napokban lepkéket gyüjtött a Nagyerdőn. Különben is nagy előszeretettel üzte ezt, ami nála nemcsak kedvtelés, hanem igen érdekes foglalkozás volt. Akármilyen hihetetlenül is hangzik, de ugy van, hogy ő volt az amerikai erdők egyik megmentője. Ugyanis az amerikai erdőket egy veszélyes rovar pusztitotta és Ujhelyi volt az, aki **munkatársával együtt** Magyarországon megtalálta az amerikai erdők ellenségének a pusztitóját egy lepkefaj alakjában. Ezt a lepkefajtát aztán kivitték Amerikába és tenyésztve a veszélyeztetett területeken, elháritották a kipusztulás veszedelmét az amerikai erdők felől.

Az elmult napokon is lepkekutatásokat végzett kisérőjével Ujhelyi József a Nagyerdő távolabbi részein. Közben hirtelen rosszul lett. Agyvérzés támadta meg és elvesztette eszméletét. Gyorsan szekérre tették és bevitték a klinikara, de utközben meghalt.

Debrecenben is sok tisztelője és barátja volt Ujhelyi Józsefnek, kik nagy részvéttel értesültek a kiváló férfiu haláláról.

Ujhelyi József temetése szerdán délután öt órakor lesz a Köztemető 2-A. ravatalozóteréből. A temetést a Fehértói temetkezési intézet rendezi.

—

A biróék házatája

Tóth Árpád zenésitésében.

A biróék házatája
nótaszótól, muzsikától hangos.
Sürög-forog benn a násznép
viganójuk de cifra, de rangos.
Csak a halvány menyasszonynak
könnytől ázott bánatos szép arca,
Azt a legényt, szegény legényt,
most temeti, titkon most siratja.

Nádfedeles kicsi házban
zajtalanúl, némacsöndben járnak.
Feketeszin koporsónál
fájó szivvel, könnyes szemmel állnak.
Búbánatos öreg asszony
sóhajtozik, könnye sincs már néki,
Azért a szép barna lányért
bánatában meghalt fiát nézi.

vitéz SOLTÉSZNÉ GULDAN OLGA.

Az álom szépit

Az »édes álom«, mely »pillangó képében« szemeinkre száll, feledtetve a gondot, elüzve a fáradságot és kiszabadítva észszabta korlátai közül a fantáziát, akár hiszik Hölgyeim, akár nem, kitünő szépitőszer.

Sok-sok pénzt kiadunk, sőt kidobunk drága kozmetikai szerekért, melyeknek hatását senki sem garantálja, ugyanekkor kihasználatlanul hever előttünk a lehetősége annak, hogy minden fáradság és am i még fontosabb: anyagi áldozat nélkül egészségessé, rugalmassá, fiatalosan üdévé tegyük testünket életmódunknak célszerü beállításával.

Kevesen tudnak okosan élni. Többen vannak azok, akik életüket olyan észszerütlenül rendezik be, hogy nemcsak nem tudják a körülményekadta lehetőségeket kihasználni a saját javukra, de helytelen és egészségtelen életmódjukkal valósággal önmaguk ellenségeivé válnak.

Többféle vonatkozásban is lehetne az életmódnak a test külsejére gyakorolt hatásával foglalkozni, azonban ezuttal csupán az egészséges és nyugodt alvás jelentőségére akarjuk felhívni a figyelmet.

Társaságbeli hölgyeink, kik nem csak a divatnak, hanem a női szépségnek is hivatott képviselői, nagyon is rászolgálnak erre a kis figyelmeztetésre.

Az olyan szerencsés életkörülmények között élő nő, kit se a kenyérkereset, sem pedig a háztartás gondja nem terhel, rendszerint társadalmi életet él. Ez jelenti számára az elfoglaltságot és szórakozást.

A társadalmi életben újabban sajátos változások észlelhetők. Az uzsonnák, a zsurok, családi összejövetelek kezdik elveszteni szolid, nyárspolgáriasz szinezetüket. Ahogy a haboskávét s a foszlós kalácsot kiszorítja a tea és a szendvics, ugy változik át a régi, kedélyes traccsparti, bridzs, vagy römmipartivá.

Amig a régi kávémelletti kedélyes emberszólás nem ártott senkinek, különben is kölcsönbe ment, addig a mai napirenden lévő, gyakran hajnalig tartó kártyacsatákról már nem lehet ennyi jót mondani. Ez újmódi szorakozástól leginkább rossz néven vehetjük azt, hogy éjszakai pihenésüktől fossza meg a társaság tagjait.

A kártyajáték az idegekre megy mindenkinél, különösen az érzékenyebb idegzetü hölgyeknél. A fekete kávé, tea, szeszesitalok az izgalmat csak fokozzák. A hajnalban szétoszló társaság hiába tér nyugovóra, felzaklatott idegeivel képtelen az éj hátralévő részét nyugodtan átaludni. Az elveszett éjszakát nem pótolja semmi. Hiába pihenünk napközben s alszunk 1—2 órát ebéd után, legfeljebb a szabad levegő és a napfény jótékony hatását ólfosztjuk meg magunkat, de testünk frisseségét, üdeségét vissza nem szerezzük.

Minden elpazarolt éjszaka egy-egy ecsetvonással festi emlékét arcunkra. Szemeinkre sötét árnyékot vet az éjszakázás, arcbőrünk halványnyá, hervadtá válik s lassacskán itt is ott is finom szarkalábak jelennek meg, hogy helyet adjanak a későbbi ráncoknak. A korai hervadás eme erőszakkal előidézett tünetei a női szépséget komolyan veszélyeztetik.

Hiába pirositjuk ki vértelen ajkunkat ruzszsal s festünk rózsás pirt halvány arcunkra, ezzel csupán önmagunkat és másokat ámitunk, anélkül, hogy a szomorú tényen változtattunk volna.

Egy mód van csak, hogy megállítsuk a korai hervadást s visszakényszerítsük a tünő fiatalságot, ha visszaadjuk teestünknek azt, amitől megfosztottuk, az éjszakai pihenést.

Tanuljanak meg Hölgyeim aludni, mert az álom szépít.

Tizéves érettségi találkozó a ref. főgimnáziumban.

A közönség érdeke, hogy szezonvégi kiárusitást tartsanak a cipő-kereskedők is

A debreceni cipőkereskedők értekezlete a Kamarában.

Hétfőn este hét órakor tájékoztató ülésre gyültek össze a debreceni cipőkereskedők. Ennek az ülésnek az volt a tárgya, hogy legyen vagy ne legyen ezidén a debreceni piacon szezonvégi kiárusítás a cipőkereskedő szakmában.

Az ülés előzménye az volt, hogy a Kereskedő Társulat kebelében csoportosult cipőkereskedők egy előzetes ülésen már kimondották, hogy nem rendezik meg a szezon végi kiárusítást azon egyszerü oknál fogva, mert a kereskedőknek ma nincs olyan árujuk, amit kiárusíthatnának. Egyik fővárosi cég fiókja fellebbezést nyujtott be ebben a tárgyban a Kereskedelmi és Iparkamarához és ebben a fellebbezésben szóvá teszi azt, hogy

a közönség érdekében, most is, mint az elmult esztendőkben rendezzék meg a törvény által biztositott keretek között a szezonvégi kiárusitást.

A tájékoztató ülésen dr. *Diczig* Alajos titkár ismertette az ügyet, egyben felolvasta ezzel a kérdéssel kapcsolatosan a vonatkozó törvényt is, mely kimondja, hogy annak idején azért teremtették meg ezt a szezonvégi kiárusítási törvényt, mert védeni kívánták a közönség és kereskedők érdekeit az elharapózott és visszaélésekre alkalmat adó végkiárusítások, szezonutáni kiárusítások tulkapásai ellen.

Tulajdonképpen arra való a szezonvégi kiárusítás, hogy olcsóbban eladhassa a kereskedő azokat a cikkeket, melyeket akár a divat, akár más ok már nem tart többé főcikknek, illetve nem tart versenyképes cikknek. Igy a cipőszakmában is rengeteg olyan áru van, amit a szezon után senki se vásárol azok közül, akik igyekeznek lépést tartani a divattal és a kor követelményeivel.

Ellenben a szegényebb néposztály, pénztelenebb vásárlók szivesen vásárolják ezeket az árukat szezonvégén is, mert ezeknek nem divatkérdés, hanem ruházkodási kérdés az olcsó áru beszerzése.

Mivel jelen alkalommal a debreceni cipőkereskedők nem akarnak szezonvégi kiárusitást csinálni, azonban erre a kiárusításra törvényes rendelkezés van, azért azt az áthidaló előterjesztést tette Diczig titkár, hogy

tartassék az idén is szezonvégi kixrusitás, de nem a leghosszabb ideig, tehát ne 16 napig, hanem esetleg csak hat napig s ezen a szezonvégi kiárusitáson részt vesz az, aki akar.

Több hozzászólás volt, elsőnek Benyáts Emil cipőszakosztályi alelnök szólalt fel és azt hangoztatta, hogy éppen a kiskereskedők érdekeire való tekintettel nem csinálják meg semmiképpen a debreceni cipőkereskedők ezt a szezonvégi kiárusitsát már azért se, mert amugy sincs árujuk.

A fellebbező cég helyi főnöke nyilatkozott aztán erről a kérdésről és többek között azt mondta, hogy

ez a szezonvégi kiárusitás elsősorban a közönség érdekeit szolgálja s évek óta nagyszerüen beválnak kereskedelmileg is ezek a kiárusitások és már várja a közönség ezeket az időket, hogy vásárolhasson.

A kiskereskedőket se üti ez a kiárusítás, ha nekik amugy sincs árujuk, sőt fokozza a közönség érdeklődését és a jövőben gondoskodnak ezek a kisebb kereskedők is arról, hogy legyen alkalmas áruraktáruk, megindítja a versenyt, melyből kereskedő és közönség egyaránt jól jár. Az olcsó cipő soha se jelent veszedelmet, ha alkalmas kalkuláció után történik meg az ármegszabás.

Nemes Gábor utóda Schwartz Lajos felszólalásában csatlakozott a szezonvégi kiárusítás elleni mozgalomhoz, bár mint mondta ő készpénz fizetésü üzletet tart, mégis nézi a többi kereskedők által előterjesztett érdekeket.

Több hozzászólás után úgy határoztak a jelenlévők, hogy előterjesztik határozatukat a Kereskedelmi Kamara megfelelő szakosztályához, ahol döntenek ebben a kérdésben.

A helyzet tulajdonképpen az, hogy ellene vannak a szezonvégi kiárusitásnak, holott ez a kiárusítás minden körülmények között

az igen nehéz helyzetben levő szegényebb vásárló közönség érdekeit szolgálja

s ami a világon mindenütt jó, mindenütt bevált, az minden valószinüség szerint jó kell legyen. Debrecenben is. Igaz, hogy

azok a cégek, melyek a Takarékosság keretében vannak, nem mehetnek olyan könnyen bele, mint a készpénzfizetésü cégek,

mert hiszen a leszállított árat négy, vagy hat hónapi hitelre nem könnyü adni, de ehhez nincs semmi köze a vásárló közönségnek és

tessék kikapcsolni a szezonvégi idényre a Takarékosság kérdését

és adják készpénzért a kiárusítás alatt a szezonvégi cikkeket s akkor ők is, a közönség is jól jár, a törvényes rendelkezésnek is eleget tesznek.

Jön! Kalmár Pál Jön!

Debreceni kártyarazzia epilógusa a járásbiróságon

A kártyarazzia során a rendőrség őrizetbe vett egy fiatalembert és átadta a járásbíróságnak gyorsított eljárás lefolytatása végett. A járásbíróságon **Bónyi Bertalan** bíró tárgyalta ügyét kedden, ahol az előállított azzal védekezett a közveszélyü munkakerülés vádja ellen, hogy rendes foglalkozása volt, csak az utóbbi időben volt munkanélkül. Ezt az állítását okiratokkal is igazolta.

Ilyen körülmények között az ügyészi megbizott a vádat ellene elejtette, a bíróság pedig végzésében megállapitotta, hogy az eset nem olyan súlyos, hogy a járásbíróság hatáskörébe tartozna. — Ezért az ügyet a rendőrség kihágási birósága elé rendelte áttenni és elrendelte azonnali szabadlábrahelyezését.

Ma este lesz a Stadionban az érdekes gázvédelmi filmelőadás

Debrecen város vezetősége a bármikor bekövetkezhető légitámadások pusztitó hatásának tudatában a város lakosságának élet- és vagyonbiztonsága tekintetében, a szükségparancsolta kényszer alatt, minden törvényes alap nélkül is már sokat tett eddig. Debrecen a szervezkedés terén Budapest után az első helyen áll és mintául állitják más városok elé.

A szervezés egyik legfontosabb része az, hogy a lakosság megismerje a légitámadások veszélyét, pusztitását és megismerje azokat a teendőket is, amelyek a védekezés lehetőségét szolgálják hogy mindenki felkészülhessen és tudatosan szállhasson szembe a veszéllyel.

Ilyen előadás tartására kérte fel a h. polgármester a debreceni lég- és gázvédelmi ügyek legalaposabb ismerőjét és megteremtőjét, vitéz botfalusi Both Gyula ny. ezredest, aki nagyszabásunak igérkező előadását julius 3-án este nyolc órai kezdettel a nagyerdei Stadionban tartja meg. Rövid bevezető, felvilágositó és propaganda közlemények után — a sötétség beálltával — megkezdi mint egy másfél óráig tartó vetitettképes oktató bemutatóelőadását.

Az előadás után a villamoskocsijárat a közönség részére biztositva van. Belépődij: Hatüléses páholy 2 pengő, páholyülés 40 fillér. Tribün és korzóülés 30 fillér, a többi hely 20 fillér. A készkiadások után fennmaradó tiszta bevételt Debrecen város lévédelmi alapjához csatolják.

Jegyek 3-án délután fél 2-ig az Olympia áruházban és a Méliusz könyvkereskedésben elővételben, este fél hét órától pedig a nagyerdei Stadion pénztáránál válthatók.

A rendkivül érdekesnek igérkező filmelőadásra nyomatékosan felhivjuk olvasóink figyelmét. Ilyen filmet ritkán láthatnak, amely enynyire életbevágóan fontos kérdéseket tár a nézők elé és a legközvetlenebb és legtanulságosabb módon szemléltet a veszedelmek elháritásáról. Ezt a filmet mindenkinek meg kell néznie, aki sulyt helyez arra, hogy az elkövetkezhető veszély percében tudja, mit kell tennie maga és családja megmentésére.

Egy évig boldogan élhet költség nélkül

ha jó fényképfelvételeket akar készíteni nyaralása alatt, vegyen hozzá fényképezőgépe, filmet, lemezt 6 havi hitelre LIENER műtermében. Csapó utca 1. Takarékosság.

Debrecen postai élete az 1848-49. szabadságharc alatt

Közli: *dr. Monus Illés.*

Az 1848. évi III. t.-c. rendelkezései alapján történt postaátszervezés Debrecen városában is lényegesen éreztette hatását. Az osztrák anyanyelvű postamesterek kicserélésére vonatkozó sürgős rendelkezés Debrecent nem érintette, mert itt nemes Káthay (Kathy) Márton volt és maradt a postamesteri tisztségben, aki szívvel-lélekkel magyar volt s buzgón fáradozott azon, hogy a debreceni posta külső megnyilvánulásaiban is magyar legyen.

A város rendkívül mozgalmas képet nyert a szabadságharc folyton változó, eseményekben gazdag napjai alatt s azok a postai vonatkozású adatok, amelyeket több mint nyolcvan esztendő távolából, csak futólag vetítünk most az érdeklődők elé, élénken bizonyítják ez állításunkat.

*

A debreceni nagyforgalmú postamesteri hivatalban működő és kiváló szaktudású Kardos Sámuel ellenőr-postatisztet 1848. évi július 2-án a pesti főpostahivatalhoz rendelik s helyébe e teendőkben szintén jártas Szentmihályi Istvánt nevezik ki. A pesti főpostahivatali ezidőben nagy és fontos munkát végez, kiváló képesítésű tisztviselőkre van szüksége, így kerül Kardoss postatiszt Pestre és fél év mulva a kormánnyal együtt vissza Debrecenbe, ahol a debreceni főpostahivatalban teljesít fontos szolgálatot.

Szeptemberben Jellachich bán előnyomul a Dunántúlon, e hír vétele után az egész ország, így Debrecen is harci készülődésektől hangos. Nemsokára a császári fővezér, Windischgrätz is nyomul előre az ország szíve felé, tehát a magyar kormány és nemzetgyülés menekülni lesz kénytelen s ezek dacára egymást követik a postára vonatkozó rendelkezések. Így pl. Debrecenben a posta épületére sürgősen kitüzendő a nemzeti zászló, kiszögezendő a magyar címer s ez alá ez a felírás: Postahivatal Debrecen. A postakocsisok postasípjukat nemzeti színű zsinóron tartoznak hordani. A postahivatal előtt egész éjjel petroleumlámpás égjen. Debrecen—Nagyvárad között a postaközlekedés meggyorsíttassék.

A posta magyar nemzeti jellege kezd kidomborodni Debrecenben is, ahova már útban van a kormány s a város így rövidesen a magyar függetlenségi harc kellős közepébe kerül. A „Közlöny" 1849. évi 3. száma írja január 16. kelettel: „Itt vagyunk tehát a magyar faj ős honában, a tiszta, szeplőtlen Alföldön, melynek fiaiban és leányaiban ősi tisztaságban csörgedez a romlatlan magyar vér."

Jönnek a még mozgalmasabb idők Debrecen városára, ahol tábori postavezetőséget állítottak fel, a főpostahivatallá szervezett posta mellett, s ahol már főpostaigazgatóság is működik 1849. január 12. óta. A főpostaigazgatóság a történelmi nevezetességű Komáromi házban helyezkedett el (a mai Pénzügyigazgatóság helyén). A postaügyek legfőbb és teljhatalmú intézője Madarász László volt.

A felsőmagyarországi hadjáratokra tekintettel Miskolc városában tábori gyüjtő postahivatal létesíttetett, ahonnan Ónodon át Debrecen felé tábori levélposta állomásokon át érkeztek a kormány címére feladott levelezések. A postahivatalok szigorú rendelettel utasíttattak, hogy bármiképen gyanus levelek, proklamációk, hirdetmények, stb. lefoglalandók s Debrecenbe küldendők Madarász László címére.

Rendkívüli idők rendkívüli intézkedéseket kívántak. Déssi István tábori postavezető utasítja a városi hatóságot, hogy Debrecenben 4 lovasembert úgy tartson állandóan készenlétben, hogy a katonai és egyéb parancsnokságoktól érkezett leveleket azonnal vihessék tovább. A levelek késedelem nélkül továbbítása magasabb katonai érdek.

Buda vára visszafoglalásával Debrecennek, mint ideiglenes székvárosnak jelentősége megszünt. A kormány Pestre költözésével megszüntették a debreceni főpostaigazgatóságot és főpostahivatalt is. A tábori posta rövid ideig még tovább működött.

Az első orosz megszállást, illetve kivonulást követő napok után (július 12.) Sillye Gábor debreceni kormánybiztos elrendeli a debreceni postahivatalnak, hogy az épületre nemzeti lobogót tüzzön ki s az esetleg ott levő sárga-fekete zászlót és kétfejű sasos címertáblát a térparancsnokságnak adja át.

Július 13-án Knézich tábornok rendeli, hogy bármely időben érkező sürgönyök (sürgős tartalmú levelek értendők alatta) továbbszállítása céljából két lovas nemzetőr a városházán felkészülve talpon legyen.

Az orosz csapatoknak Debrecenbe bevonulásával a debreceni posta élete is szerényebb keretek közé szorult, — azonban az új helyzet miatt sok bajjal-nehézséggel kellett megküzdeni Káthay Márton postamesternek. Még augusztus havában szigorú utasítást kap a várostól, hogy az ott állomásozó orosz haderők főparancsnokának, Rüdiger generálisnak 4 jó állapotban lévő postalovat és kocsit tartson állandóan készenlétben. Káthay a parancsnak eleget tett, de a következő évben keservesen panaszolja, hogy az oroszok lovaiban, szekereiben kimondhatatlan károkat okoztak, lovait, szekereit, felszereléseit a szószoros értelmében tönkretették, — úgyannyira, hogy a posta szállításában emiatt erősen akadályozva van. A város a beadványra elrendelte, hogy a postamesternek a városi istállóból pihent lovak bocsáttassanak rendelkezésére.

*

A magyar posta teljes függetlensége és önállósága, sajnos, rövid ideig tartott, 1849. végén már ismét Bécsből igazgatták osztrák törvények és rendeletek alapján német nyelven, idegen ajkú hivatalnokokkal. A Bécsből kapott utasításra a debreceni postahivatal is címertáblát és lobogót cserélt. A fekete-sárga lobogó alatt a gyülölt kétfejű sas éktelenkedett újból Káthay Márton postamester postaházán és még egy felírás: K. K. Postamt und Poststatio Debreczin.

MA
este 9 órakor DISZBEMUTATÓ
és csütörtöktől:
„MARY AND JACKIE COLLINS"
mexikói duett
Személyes fellépése
filmműsor keretében,
az Apollóban

A VÖRÖS CSILLAG LOVAGJAI

REGÉNY.

Irta: dr VÉCSEY ZOLTÁN.

(36. folytatás.)

A lépcsőfeljárat az épületnek abba a sarkába vezetett, amelyben fogságának első napjait töltötte. Ugyanarra a folyosóra is vezették amelyen első cellája is volt csak hogy most az át ellenes végén állott meg porkolábja. Moldanov megvárta míg rája csukódik az ajtó, Kurt még hallotta a hangfoszlányokat, amint bizonyára parancsait osztotta ki Petrovnak. De ő már nem törődött semmivel, nem gondolt semmire, csak pihenni vágyott, kipihenni ezeket a szörnyüséges napokat és az első üdítő álomból meriteni uj erőt a küszöbön álló megpróbáltatások elviselésére.

A sötétben csak tapogatózva botorkált előre. Néhány lépésnyi utat tett meg, amikor beleütközött a vaságyba. Felkuszott rá, úgy ahogy volt, végigsnyujtózott és pillanatok alatt elnyomta az álom.

Arra ébredt, hogy erős kéz rázza a vállát. Szemét széles fénysúgár bántotta s nyöszörögve emelte szeméhez kezeit, hogy kidörzsölje az álmot. Nehezen tért vissza a zöntudat fáradt agyába. Amikor végre kinyitotta szemeit, az asztalra helyezett erős lámpa fényében Moldanovot látta ágya mellett állani.

Az első pillanatban nem tudta, hogy ébren van-e, vagy álma folytatódik ?. Vajjon mit akar tőle ez a különös ember, akinek viselkedése az első pillanattól fogva megfoghatatlan rejtélynek tünt fel előtte.

— Fontos és sürgős beszédem van Önnel — kezdte Moldanov a maga furcsa rekedtes hangján. — Váratlan fordulat történt és gyorsan kell cselekednem. Arra kérem, hogy bármit hall most, bármilyen utasítást adok, ne veszítse el a nyugalmát és vakon engedelmeskedjék. Mert azt csak elhiszi, hogy meg akarom Önt menteni?

Kurt bólintott.

— Mindent megmagyarázni most nincs időm és talán nem is volna célirányos, — folytatta Moldanov. — Ha minden bajon túl leszünk, — ismételte meg nyomatékosan utóbbi szavait

Magához vonta az asztal mellett álló széket s úgy ült le, hogy Kurt fejéhez került. Le hajolt a fogolyhoz és egészen halkan, tompítva a hangiát adta elő utasításait.

— Még ma éjszaka, mintegy két óra mulva el kell játszanunk a komédiát. Most éjfélhez közeledik az idő. Tehát úgy hajnal két óra tájban. Most értesültem róla, hogy Mensinskij már holnap este visszatér. Hosszabb időre készült el, engem is meglep a váratlan visszaérkezése s nem tudom, hogy miket forral magában. Milyen szándékai vannak, ő a meglepetések embere.

— Kegyetlen és ördögi meglepetéseké, — füzte hozzá gondolatban Kurt. Megfeszített figyelemmel leste a csekabiztos minden szavát.

— Most már érti, hogy miért kell azonnal cselekednünk? — folytatta Moldanov.

Kurt bólintott.

— Sokat kockáztatunk és a siker nem százszázalékosan biztos. Ezzel tisztában kell lennie, minthogy ahogy én is tisztában vagyok vele. Azt hiszem azonban ,hogy az Ön szempontjából a legveszedelmesebb kockázat is jobb a mostani állapotnál.

— Ugy van — suttogta Kurt.

— Én már napok óta elkészítettem mindent és és megmozgattam ma éjszaka az embereimet. Ezt majd később tapasztalni fogja, most már az Ön dolga az, hogy lelkileg megfelelően elkészüljön a történendőkre és tökéletesen játsza meg szerepét.

— Erős leszek

— Mert szerepet kell játszania, egészen nehéz szerepet. Cavaradossit fogja alakítani. A Tosca 3-ik felvonását játszuk végig. Csak a finálé lesz más.

Kurtnak egy pillanatra megállott a szívverése. Még nem látta Moldanov tervét minden részletében, de már átérezte, hogy veszélyes, kockázatos dolog, amit most végig kell csinálnia.

S a gondolatok vadul száguldó zürzavarában hirtelen az a kérdés rémlett fel benne.

— És hátha Moldanov Scarpia szerepét akarja eljátszani?

Igen, ki biztosítja arról, hogy nem egy szadista őrült ül most az ágya mellett, aki a szabadulás komédiáját játsza vele végig, édes reménységeket kelt a lelkében, hogy majd az utolsó pillanatban adja tudtára az elkerülhetetlen végzetet?

A hideg veriték ült ki a homlokára, amikor ez az eshetőség felvillant az egyában.

— Más mód azonban nincs rá, ebből az épületből fogoly élve még nem került ki. Ön sem kerülhet ki másként, csak ha halottnak teteti magát. Vállalkozik rá?

Jöjjön aminek jönnie kell, ha a halált szánták neki, azt ugysem kerülheti el s akkor a gyors halál megváltás a pincebörtön rémségeivel szemben.

— Engedelmeskedem az utasításainak, — mondta Kurt szilárd hangon és most Moldanov gyorsan beavatta tervének részleteibe. Kurt sürü fejbólogatással jelezte ,hogy mindent megértett és minden utasítást elfogad. Amikor Moldanov magára hagyta, Kurt már teljesen megnyugodott.

Hát inkább Cavaradossi sorsa!

Oh, vajjon odakünn tiszta és csillagos az égbolt?

20.

A SZABADULÁS.

A percek végtelen hosszuaknak tünték fel a vaksötét éjszakában. Kurt mozdulatlanul nyult el a fekvőhelyén és ágyában száguldva kergették egymást a gondolatok. Fantasztikusnál fantasztikusabb képek bukkantak fel előtte, látta magát, amint ott áll a nagy épülettömb kietlen udvarán, halálraszánt szerencsétlenek között, látta a hirhedt csorni voront, a nagy fekete autót, amely száguldva viszi a kivégzetteket ismeretlen tájakon át. Látta magát amint lecsuszik a kocsiról, amikor az egy javítás alatt álló útszakaszon lassítani kezd, látta Moldanov tervének minden részletét, amint azok képzeletében megelevenedtek és új meg új részletekkel bővültek. Most az üldözés vad jelenetei elevenedtek meg előtte, egy mocsárba gázol, hogy megmenekülljön vérszomjas üldözői elől, nádszálon vesz lélegzetet a mocsár vizében elmerülve. A hinár rácsavarodik kezére, lábára, piócák tapadnak rá, borzasztó perceket él át így képzeletében, de azután a megmenekülés örömteljes pillanataival csillapítja le felajzott fantáziáját. Találkozik Anitával és ezekre a szörnyü dolgokra úgy fog majd visszaemlékezni, mint egy nehéz fullasztó álom kínzó élményeire.

Mennyi ideje lehet annak, hogy Moldanov váratlanul itt ült mellette, elmondotta tervét és azután magára hagyta? Oh, talán már több órája annak és már közel van a virradat. Oh ha ez a nap meghozza a kegyetlen valóság felismerését, hogy innen nincs menekvés.

De nem! Kemény léptek hangzanak be a folyosóról ,amint ajtaja felé közelednek. Kulcs fordul a zárban. Vadul dobog a szíve, két kezét a mellére szorítja, lélekzete elakad. Érzi tudja, hogy itt a döntő pillanat.

Jön! Kalmár Pál Jön!

A francia főállamügyész fiát hitvesgyilkosságért 20 évi fegyházra ítélték

Páris, julius 2. Az utóbbi esztendők egyik legszenzációsabb bünpörének főtárgyalása ért véget hétfőn a késő éjszakai órákban. A bretagnei Vannes városka esküdt birósága *huszévi kényszermunkára ítélte és az Ördög-szigetekre számüzte Henriot főállamügyész 24 éves Michel nevü fiát,* aki példátlan kegyetlenséggel meggyilkolta 19 éves feleségét.

A főtárgyaláson beizonyult, hogy Michel Henriot szörnyü tettét előre meg fontolt szándékkal és azzal a célzattal követte el ,hogy megszerezze felesége nyolcszázezer frank összegü életbiztosítási díját. A főtárgyalás, amely már a mult hét csütörtökjén kezdődött, mindvégig bővolkedett izgalmas jelenetekben. A vizsgálati eljárás során maga

Henriot főállamügyész, a gyilkos apja vezette a nyomozást,

arra azonban már nem vállalkozott, hogy a főtárgyaláson a vádat képviselje, fia ellen. A tanuk egész sorát hallgatták ki, akik egybehangzóan azt vallották, hogy a fiatal henriot

megdöbbentő kegyetlenséggel bánt a feleségével,

ok nélkül sanyargatta a fiatal asszonyt, akit végül arra kényszerített, hogy egy elhagyatott farmon éljen attól való örökös rettegésben, hogy férje mikor támad reá gyilkossági szándékával. Végül azután a gyilkos férj

piszkavassal támadt feleségére

s mikor az védekezni próbált, vadászfegyveréből több lövéssel megölte.

A vádlott eleinte makacsul tagadott, később azonban a keresztkérdések alatt elárulta magát s végül bevallotta szörnyü tettét.

A védelem csupán azt hozta fel mentségül, hogy Michel Henriot súlyosan terhelt volt és ezért büntetőjogilag kevésbé beszámítható. Az esküdtek hosszas tanácskozás után *egyhangu ítéletet hoztak,* amelyet feszült izgalomban hirdetett ki a törvényszék elnöke. Az ítélet értelmében a hitvesgyilkos fiatalembert *huszévi kényszermunkára a Francia Guyana ugynevezett Ördögszigetére számüzik,* ahonnan büntetésének kitöltése után csak ujabb husz esztendő mulva térhet vissza Franciaországba.

A szovjet konfliktusa japánnal

London, julius 2. A mandzsuriai Dairenben megjelenő lapok szerint a szovjet állam elrendelte, hogy a Mandzsuriában élő szovjet alattvalók augusztus 25-ig térjenek visz sza Oroszországba. A mandzsuriai sajtót sulyosan aggasztja a japánokhoz intézett legutóbbi szovjet jegyzék, amely teljesen tiltakozik a japán ágyunaszádok által az Amur folyón elkövetett határsértés miatt. Növelik a nyugtalanságot a Hszinkiben elterjedt hírek, amelyek szerint a szovjet lázasan dolgozik Mandzsuria határainak megerősítésén.

Két halálos fejesugrás

Budapest, julius 2. A lágymányosi uszodába ment fürödni tegnap délután Martin Gyula 22 éves kirakatrendező. A fiatalember fejest akart ugrani a vízbe, de ahelyett hogy a mély vízbe ugrott volna, **vigyázatlanul az uszoda legsekélyebb részén ugrott be.** Az alig néhány centiméteres vízben **fejét az uszoda medencéjébe ütötte, ugyhogy koponyatörést szenvedett és azonnal meghalt.**

Teljesen hasonló módon lelte halálát a Danubius-strandfürdőben egy fiatal bolgár diák, **Velcsof Péter.** A diák szintén fejest akart ugrani és ő is a medence sekély vizébe ugrott. Koponyatörést szenvedett és néhány perccel később meghalt.

Két japán gőzös összeütközött a nyilt tengeren

Sok utas a vizbefult.

London, julius 2. Tokióból jelentik, hogy egy nagy japán gőzös nyilt tengeren elsüllyedt. A katasztrófa ugy történt, hogy a Tenzan Maru japán gőzös nekiment Midori Maru nagy óceánjárónak amelyen 253 utas volt. Ezek közül eddig csak 103 utast tudtak megmenteni.

DR. SCHOLTZ KORNÉL NYUGALOMBA VONUL, UTÓDA DR. JOHANN BÉLA

Budapest, julius 2. A kormányzó a belügyminiszter előterjesztésére megengedte, hogy dr. **Scholtz** Kornél a II. fiz. oszt. jellegével felruházott belügyminiszteri államtitkárnak, nyugalomba vonulása alkalmából a magyar közegészségügy fejlesztése körül több, mint négy évtizeden át kifejtett rendkívül értékes szolgálataiért teljes elismerését tudtul adják.

A kormányzó a belügyminiszter előterjesztésére dr. **Johann Bélát,** a m. kir. Országos Közegészségügyi Intézet igazgatóját államtitkárrá nevezte ki.

Most visszasimogatom én

Gaál Zsigmond ny. tanító úrnak
meleg szeretettel.

Áldott a kéz, amely régen,
A körmömre koppintgatott!
Mikor a vén iskolában,
Betűt írni, tanítgatott:
Betűt írni — tanítgatott!...

Akkor, fájt a pálca helye...
De nem soká! — de nem soká!
De megtanítá, hogy kezelje;
Betűk vetését, nagysoká...,
Betük írását, nagy-soká!...

Azóta már az Orgona-
Fája, bár sokszor virágzott:
De, átok fogta, mert a pálca;
Akkor, róla sarjadozott...
Hej! — kár, szegény, kiszáradott!
De kár, hogy rég kiszáradott!...

Bár vissza szívtuk volna az átkot;
Mert a száraz fa is virágzott!...
Virágát ontja még, ma is...
Itt van reá a példa, éppen —
E sorok apró gyöngyszemében
S szemem örömkönnyes ma is...,
S jól esik a könny; (a hamis!)...

Áldott a kéz, amely ó, régen,
Irogatni tanítgatott!...
Áldott a kéz, amely lágyan,
Olykor meg is símogatott!
Most visszasímogatom Én;
Had örüljön a Kéz s a Vé!...
Csak könny ne csillanjon szemében;
Mert áldás volt a pálca, Kezében!...
Csak én sírjak: — Betűs-Bohém.

ASZTALOS GERZSON.

Kublik József kosár és fonottbutor üzemét Kossuth u. 22. sz. alól **Batthyányi u. 6.** alá helyezte át

x Tartós hullámot csak megbizható helyen készíttessen, ügyeljen haja épségére, mert elrontani könnyű, de helyre hozni már nem lehet. Tartós hullám és hajfestés Komáromináné garanciával. (Bikabérház.) Telefon: 19-56.

Érettségi bizonyitvány.

Neve: Metropole
Lakhelye: Budapest, Rákóczi ut 58
Téliikertje: világvárosi
Kávéháza: ragyogó
Sörözője: remek
Konyhája: hires
Pincéje: neves
Árai: olcsók
Közönsége: kitünő.
Szállodája: modern

Jön!
Kalmár Pál
Jön!

20

fillérért vásárolja meg kedvezményesen
SZALACSY RÁCZ IMRE
»A tizenhármas« cimü érdekes ú regényét lapunk kiadóhivatalában

„Hat szerep keres egy szerzőt"

A pirandellói dráma csúcspontja.

Kulturánknak esztétikai alaptétele, hogy a dráma a valóságot ábrázolja. Valóság alatt pedig a szinpad szempontjából valami kézzelfogható, alapjában véve mindennapi és mindenki által tapasztalható eseményt szoktunk érteni. Egyenletes sodru folyóvíz ez, nincs egyéb veszedelme, mint két parti szikla: az útszéli közönségességbe csúszott materiálizmus és a puszta eszmévé desztillált klasszicizmus; köztük kormányozza el a drámaíró drámáját, mint hajóját az ókori hajós Scilla és Charibdis veszedelmei között.

Ha azonban kételkedni kezdünk a valóságnak ebben az egyszerü értelmezésében és Pirandellóval együtt azt valljuk, hogy a minket körülvevő egész valóság nem több, mint puszta illuzió: hit abban, hogy az az álarc, amit minden ember visel, maga az igazság: akkor a valóság mindig csak annyit fog érni, amennyire hinni tudunk benne: végső fokon tőlünk, a mi akaratunktól függ, hogy mi lesz valósággá. A szinház pedig ebben a felfogásban nem a valóság puszta ábrázolása, hanem maga is valóság, egy külön életforma, önálló törvényekkel, amely szembe is fordulhat a »valóságnak« nevezett élettel.

Szinház és élet ezen harcának ábrázolása a »Hat szerep keres egy szerzőt«, Pirandelló legtalányosabb komédiája.

Valami egészen szokatlan történik ebben a darabban. A szinpadon vagyunk, délelőtt próba alkalmával, midőn belép hat személy, akiknek valósága első pillanattól kezdve több mint kérdéses. Ő szerepek, azt mondják, egy be nem fejezett dráma félbenhagyott szerepei és eljöttek megkérni a rendezőt, fejezze be sorsukat, hogy nyugodtan élhessék a befejezett drámában időtlenné váló életüket. A rendező elvállalja a darab befejezését, megkezdik a már készen levő jelenetek próbáját, azonban folytonos a vita és veszekedés és egyetlen lépéssel sem haladnak tovább. Három különböző sikban élnek és ágálnak az alakok: a szerepek, a műalkotás nyersanyaga, a valóság naturalisztikus világában, — a próbára begyült szinészek, a szinpadi interpretálás világa, a valóságtól távolabb eső sikban, — végül a kettő összefogni akaró rendező a teremtő művészi erőfesztiés világában. A rendező hiába erőlködik, hogy összefogja a másik két sikot, valóságot és költészetet, a szerepek eltünnek és folyhat tovább a programmszerü próba a szinpadon.

A »Hat szerep keres egy szerzőt« Pirandello legkomplikáltabb drámája. Egyik bécsi kritikus szerint úgy tört be a nemzetközi szinpad világába, mint a darabban levő pisztolylövés. Szerzőjének egyszerre megszerezte a világhírt és évekre témát adott a különböző értelmezések közötti vitákra. Számtalan értelmezése között a leghelyesebbnek látszik az a felfogás, amely szerint voltaképen két drámát kell benne látni, amelyek egyidőben folynak le, egymásba nyulnak és együtt adják az élet egészének magyarázatát.

Eszerint az egyik az esztétikai dráma, mely azt a harcot ábrázolja, amelyet minden iró, — itt a rendező személyesiti meg, — folytat a lelkében felmerült alakokkal — a szerepekkel, — hogy azokat a műalkotás törvényei szerint megformálja. A másik pedig a szerepek külön drámája, akik egy szörnyü helyzet megoldását keresik, feleletet kérnek saját életük törvényszerüségei alapján az antik sorstragédia borzalmaira emlékeztető, kuszált életük kérdéseire. Magának a darabnak azonban nem az a célja, hogy bemutassa, hogy alakul ki az iró lelkében végleges formájában egy műalkotás, sem pedig az, hogy a szerepek kérdéseire feleletet adjon, hanem hogy kimutassa, hogy ez a kettő — művészi alkotás és élet — tulajdonképen azonos, összefolyik és egyetlen törvény irányitja: örök küzdelem egyrészt a formák zsarnoksága, másrészt az élet mindent összemosó áramlása ellen. Erre vonatkozik a rendező felkiáltása a darab végén: »Költészet, valóság! Ki tudná megmondani, mi különbség van a kettő között!«

Ha a közönség is ezzel az érzéssel távozik az előadásról, a részletekben esetleg maradó homályosságok lényegtelenek.

Alapi Nándor ambiciózus társulata a darabot a Vigszinházban bemutatott, Reinhardt által kissé átdolgozott formájában hozza elénk, melyben a rendező-iró összefogó keze természetszerüen erősebben van hangsulyozva. Érdeklődéssel tekintünk a bemutató elé, mely nagy és nem mindennapi feladat elé állitja a szinészeket és közönséget egyaránt.

Fay E. Béla.

Kitünően sikerült a Szeretetszövetség fagylaltdélutánja

Teljes siker jegyében zajlott le tegnap délután a Dóczi intézet árnyas udvarán a Ref. Szeretetszövetség fagylaltdélutánja és bizonyára jelentős összeget juttatott a nemes célra.

A vendégek sorában ott voltak: dr. Vargha Zsigmond, dr. Erdőss József, dr. Erdős Károly egyetemi tanárok, Uray Sándor, Molnár Ferenc, Baja Mihály, Siposs Imre, Magyar Bertalan lelkészek, vitéz Bessenyey Lajos főigazgató, dr. Budaházy Bruckner Ernő egészségügyi főtanácsos, vitéz Tóth Gyula rendőrkapitány, dr. Balogh Béla törv. tanácselnök, vitéz Kovách Elemér törv. biró, vitéz Roncsik Jenő tüzoltófőparancsnok ,dr. Herpay Gábor főlevélláros és sokan mások.

Koncz Aurélné vezetésével a rendezőség eredményesen müködött az összejövetel sikerén.

A vendégsereg teljesen megtöltötte a tágas udvart, az asztalok mellett fagylaltot vagy virslit és sört fogyasztottak. A fiatalság Magyary Gyula zenekarának kitünő zenéjére táncraperdült.

A megjelent hölgyek névsorát az alábbiakban bocsájtotta rendelkezésünkre a rendezőség. A nagyszámu férfivendégek névsorát helyszüke miatt nem közölhetjük:

Koncz Aurélné asztala: Szathmáry Zsóka, Szathmáry Ákosné, Osváth Jenőné, Varga Mária, Varga Klára, özv. dr. Münnich Aurélné, Bisothka Istvánné, dr. vitéz Király Andorné, Afonyi Zoltánné, Dienes Jánosné, dr. Szász Imréné (Monostorpályi), Szász Marika, Varga Klára, Lehmann Margit, dr. Papp Lajosné, Tóth Árpád, Sass Béláné, Kovássy Kálmánné, vitéz Nagy Pálné, Achácz Imréné, Martinek Ferencné, Török Albertné, Sallay Lajosné, Boér Károlyné, Horváth Andrásné, Osváthné, Mátéffy Mária, Tóth Etelka, Antal Erzsébet, Bárdos Bijou.

Molnár Ferencné és Pataky Lajosné asztala: dr. Herpay Gáborné, Herpay Boriska, Reich Ernőné, Lévay Józsefné, Törő Mihályné, Reich Ida, Szendy Tihamérné, Asztalos Ilona, Czagány Mária, Nóbik Magda, Piros Józsefné, Piros Emike, Ötvös Jánosné, Ötvös Rózsika, Harsányi Gáborné, Szutor Esztike.

Özv. Ekli Józsefné asztala: özv. Böszörményi Pálné, Nagy Mária, Zombor Blanka, Nagy Imréné, ifj. Nagy Józsefné, Szirmay Ilus (Budapest), Nagy Manci, Rotschnek Hanna, Ekli Kató, Günter Ziuakus (Brassó).

Kontsek Kornélné asztala: Vályi Nagy Frigyesné, Benyáts Emilné, dr. Radó Endréné, Nagy Józsefné, Felvinczy Takács Marien, Horn Rezsöné, Dávid Jakabné, dr. Dávid Gézáné, Stepán Lászlóné, Hornyatsek Istvánné, Veress Gézáné, Tóth Lajosné, Tóth Katóka, Mika Juditka, dr. Varga Pálné, Diószegi Dezsőné, dr. Dóczy Gedeonné, dr. Tervey Tamásné, Buray Sándorné.

Kossuth uccai egyházrész asztala: idős Báthory Istvánné, Bihary Gáborné, vitéz Báthory Istvánné, Csire Jánosné, Bánki Gáborné, özv. Somossy Istvánné, Osinczky Ernőné (Mezőgyán), özv. Báthory Lászlóné, Nemes Sándorné, Bihari Katóka, Bihary Marika, Bihary Ferike, Csire Gabriella, Simon Icuka, Dobrozovsky Icuka, Bánki Magdus.

Halász Gáborné asztala: Dr. Nagy Endréné, Kompasz Lászlóné, Liszka Kálmánné, dr. Kosztolányi Béláné, Herges Ottmárné, dr. Csikesz Lajosné, Szendrődy Pálné, dr. Rácz Kálmánné, Jancsó Gerőné, Vargha Lászlóné, Vargha Gézáné, dr. Udvardy Lászlóné, Devich Sára, Szük Mária, Biró Irén.

Dr. Vargha Zsigmondné asztala: dr. Papp Károlyné, dr. Baltazár Lászlóné, dr. Csüry Bálintné, dr. Csánky Benjáminné, dr. Tóth Lajosné, dr. Darkó Jenőné, dr. Marton Gézáné, Kunn Judit.

Volt Iskolatársak Szövetsége és dr. Csáthy Dezsőné asztalánál: dr. Árvay Béláné, dr. Telegdy Andorné, Borbély Imréné, Borbély Tiborné, dr. Csáthy Dezsőné, dr. Balogh Béláné, Félegyházy Julika, Csáthy Erzsébet, Borbély Edith, vályi Nagy Frigyesné, Sz. Kun Judith, Géressy Erzsébet, M. Szücs Margit, Dulházy Rózsi, Gyulay Lászlóné, Gyulay Mária, özv. dr. Katona Józsefné, vályi Nagy Bandi, Adamcsik Ilike, Móritz Bertalanné, Móritz Edit, Móritz Éva, Springer Stefánia, vitéz dr. Tóth Gyuláné, Debreceni Kató, Debreceni Erzsike, Iván Ilona, Tarri Miklósné, Balassa Józsefné, v. Váryné, Kultsár Kata, v. dr. Kovács Elemérné, v. Váry Sándor Bülch Lászlóné Szabó Károlyné, Marsteiner Klára, Szabó Éva.

Schenderovich Tamásné asztala: Roncsik Nóra, Roncsik Márta, Papp Judith, Szkenderovich Hanna, Darkó Irén, Darkó Klári, Papp Márta.

Ormós Lajosné asztala: Mocsáry Lászlóné, Cseh Mihályné, Balláné Cseh Jolán, Némethy Ilona, özv. Takács Gyuláné, Szathmáry Kálmánné, Mocsáry Ica, Balla Edithke.

Jeney Sándorné asztala: Galánffy Jánosné, dr. Kesserü Lajosné, Szép Lászlóné, Jeney Gáborné, Horkay Gyuláné, dr. Balogh Sándorné, Gödény Ilonka, Kovács Gáborné.

Dr. Reke Gusztávné asztala: dr. Gyöngyössy Józsefné, Gréf Endréné, dr. Kiss Arthurné, vitéz Csánky Adorjánné, dr. Veress Gézáné, Horváth Károlyné, dr. Reke Gusztávné, Nemes Kata, Veress Annika, Horváth Katica.

Dr. Papp Ferencné asztala: dr. Tüdős Kálmánné, dr. Czeglédy Mihályné, dr. Bodnár Jánosné, dr. v. Roncsik Jenőné, dr. v. Kovách Elemérné, dr. b. Haydu Lajosné, Sz. Kenderovits Tamásné, v. Váry Sándorné, Papp Jutka, Szkenderovits Hanna.

Mester uccai egyházrész asztala: Kerékgyártó Istvánné, Kerékgyártó Tusi, Somossy Baba (Böszörmény), Karap Gizella, Kiss Lajosné, Demeter Gyuláné, özv. Buzás Kálmánné, Buzás Gizella, dr. Virágh Jánosné, Szeremley Béláné, Szeremley Ila, Zih Jenőné, id. Csáky Imréné, Smayné Kónya Mária, ifj. Csáky Imréné, Palotay Lajosné, Lengyel Károlyné, Lengyel Lili, Könyves Erzsébet, K. Nagy Ilona, Molnár Anna, özv. Kerékgyártó Józsefné, Tarr Imréné, K. Nagy Sándorné, Kiss Lajosné, Molnár Jánosné Karap Gézáné, Karap Béláné, Vitéz dr. Szabó Sándorné, Ormósné Szilágyi Julia, Zalányi Jánosné, Wintrich Józsefné, Fazakas Katalin, Ormós Zsóka, Osváth Mária, Pongor Gizi és Dodó, Udvardy Károlyné, dr. Tóth Lajos, dr. Keresztesi Mária, Géder Józsefné, Futó Klára, Bartha Muci.

Dr. Nagy Jánosné asztala: Sz. Szabó Jenőné, özv. Kiss Lajosné, Fehér Mihályné, Bagossy Magda, Gramantik Manci és Aranka, Stöckl Rózsi, dr. Tárczy Kálmánné, Tömöry Gyuláné, dr. Kókay Lajosné, Tolnay Józsefné, Inacsonvszky Istvánné, Jeney Kálmánné, Fridrich Bözsi.

G. Szabó Kálmánné asztala: Özv. Nagy Andrásné, Gombácsy Sándorné, Kardos Zoltánné, Dulházy Rózsika, Molnár Rózsika, Maár Margit, K. Tóth Mihályné, Herkély Gyuláné, Nagy Gizella, Szilva Etelka, Báthory Zsuzsánna.

Dézsy Istvánné asztala: özv. Pető Imréné, Tóth Ferencné, Kántor Margit, Kántor Ilona, Ujváry Istvánné, özv. Gáll Józsefné, Dézsy Gizike, Dézsy Joli.

Bagdy Dánielné asztala: Fekete Mátyásné, dr. Julow Viktorné, Balla Kálmánné, Telky Esztike, Tóth Sándorné, özv. Pápay Mihályné, Pápay Mártika, Jani Sándorné, Jani Böske, Tóth Kató, Bagdy Évike, Nagy Icuka, Tóth Ili, Jani Zerna, Siposs Etelka és Katica (Medgyesegyháza).

Uray Sándorné asztala: Kalas Ferencné, Fehértóy Dánielné, Áts Nagy Lajosné, dr. Görgey Mártonné, Kovács Józsefné, Csik Vilma, dr. Szabó Gusztávné, dr. Dusa Istvánné.

Ábrahám Lászlóné asztala: Szabó Károlyné, Györffy Józsefné, Balogh Ilonka, Ábrahám László.

Balogh Istvánné asztala: özv. Barna Gyuláné, dr. Sarkadi Kesztyüs Lajosné, Bányay Péterné, Egmann Ernőné, dr. Boér Károlyné, P. Nagy Zoltánné, özv. Pásztor Jánosné, Béressy Lászlóné, özv. Simon Miklósné, Széll Gézáné, Makoldy Mihályné, dr. Nagy Mihályné, Varga Endréné, Saródy Józsefné, Mike Jánosné, v. Liptay Józsefné, Stüll Mária, dr. Derekassy Istvánné, Bacsó Zöld Rózsika.

Özv. Kiss Andrásné és özv. Gere Gyuláné asztala: vitéz Buráky Lajosné, Buráky Évike, Csobán Ilona, Csobán Margit, Erdei Ferencné, özv. Gáll Istvánné, Gere Rózsi, Halász Kató, Horváth Lajosné, Madarász Józsefné, Mikulássy Béláné, Molnár Ica, özv. Nagy Andrásné, özv. Nagy Józsefné, Nagy Ilonka, Nagy Magda, Németh Dánielné, Pálffy Sándorné, Pető Józsefné, Szabó Józsefné, özv. Szabó Péterné, özv. Vácy Nagy Jánosné, Teil Emilné. Timár Istvánné, Teil Klára.

Árpádtéri egyházrész asztala: id. Harsányi Imréné, Demjén Józsefné, Demjén Irén, Székely Jánosné, Székely Józsefné, Harsányi Mihályné, Nagy Gyuláné, Sarkady Lászlóné, Vértessy Istvánné, Madarász Gyuláné, Porcsin Jánosné, Nagy Istvánné, Kardos Károlyné, Barabás Dezsőné, Domokos Mártonné, Orovan Lászlóné, Dezső Juci, Czibere Gyuláné, Szakács Árpádné, Tolnai Lajosné, Takács Margit, Juhos Józsefné, Orbán Lulus, Nagy Márta, Vértesi Mária, Szabó Gabi, Pető Böske, Széchenyi Istvánné özv. dr. Fernbach Dezsőné, özv. Barcsay Istvánné, özv. Magyar Lajosné, Horváth Istvánné, Szabó Istvánné, Nagy Lajosné, Birinyi Imréné, Held Miklósné, Zolnai Sándorné, Zolnai Rózsi, Ujvári Józsefné, Szántó Dénesné, Bakk Mária, Baló Erzsébet, Baló Aladárné, Demeter Istvánné, dr. Malinger Józsefné, özv. Juvancz Sándorné, Ferenczi Miklósné, özv. Balogh Lajosné, Kaposzta Gyuláné, Sallai Vilma, Kovács Lajosné, Márki Kálmánné, Magyar Bertalanné, özv. Nagy Sándorné, Sasi Szabó Lajosné, özv. Kövendy Dénesné, Siposs Imréné, Siposs Magda.

Felülfizettek: Kontsek Kornélné 3 P, Magyar Lajosné 2 P, özv. Szabó Péterné 1 P, Annyok Károlyné 1 P.

Berettyóujfalu község Előljáróságától.

769—1934. szám.

HIRDETMÉNY

Berettyóujfalu nagyközség a külön vadászterületet nem képező a községi lakosok és a saját tulajdonában lévő mezőgazdasági ingatlanok vadászati jogát 12 évre

1935 julius hó 14. d. e. 11 órakor

a községházánál tartandó nyilvános árverésen bérbe fogja adni.

Az árverési feltételek a főjegyzői hivatalban a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Berettyóujfalu, 1935 junius hó 27.

Szikszay Dezső főjegyző. Jakab István biró.

HIREK

Mindenben első a „Debreczen"

Kinevezések és címadományozások a debreceni 1. sz. postahivatalnál

A kereskedelmi miniszter Gencsy Jenő postafőtisztet postafelügyelővé, Forrás Zoltán ellenőrt főellenőrré, Gavallér József és Csürös Géza segédellenőrt postaellenőrré, Ambrózy Dóra, Kisházi Mária, Egyedi Mára segédellenőrnőket ellenőrnőkké, Hebe Julia segédtisztnőt segédellenőrnővé, Süle Margit, Bálint Gáborné és dr Halász Béláné dijnoknőket postakezelőnőkké kinevezte.

Ugyanekkor Minczer Antal postafelügyelőnőnek a postafőfelügyelői címet és jelleget, Kiss Béla postafőtisztnek, a kiváló énekművésznek és Frank Zoltán postafőtisztnek a postafelügyelői címet és jelleget adományozta. A kinevezések és címadományozások mind az arra kiválóan érdemes tisztviselőket érte.

— **Házassági hír.** Herschkovits Böske (Sáránd) és Rónai Sándor (Debrecen), június hó 30-án házasságot kötöttek. — (Minden külön értesítés helyett).

— **Az ipartestület mészáros szakosztálya,** folyó hó harmadikán, azaz szerdán este hét órakor az ipartestület tanácstermében ülést tart. Tárgy: A húsnak egységes árak mellett való árusítás kérdésének megbeszélése és más fontos ügyek. Ezen ülésre a szakosztályi tagokat ezúton hivja meg s kéri pontos megjelenésüket a szakosztály elnöksége azzal, hogy ezen ülés miután már másodszorra hivatik egybe, a megjelenő tagok számára való tekintetnélkül határozatképes lesz.

— **A női felsőkereskedelmi iskolák az értesítők tükrében.** Az elmult iskolai évre vonatkozó értesítőjét a legtöbb iskola kiadta már. Az összehasonlításra különösen érdekes a tanulók alakulására vonatkozó adat Megállapítható ebből hogy az első osztályos tanulók létszáma általában mindenfelé megkétszerezödött, (a bajai állami iskolában a tanulók létszáma 18-ról (1933—34) 36-ra (1934—35. iskolai év) a győri városi iskolában 25-ről 43-ra, a szegedi városi iskolában 36-ról 82-re, a szombathelyi állami iskolában 35-ről 62-re emelkedett a létszám és hasonló a helyzet a többi iskolákban is. Párhúzamos osztályok voltak olyan helyeken is, ahol még soha sem volt. A szakirányú nevelés mind nagyobb tért hódit tehát. És ez természetes is, mert a szülők körében mind inkább tudatossá válik, hogy leányaik jövendőjét akkor biztosithatják leginkább, ha általános műveltséggel párosult közgazdasági ismereteket szereztetnek meg velük. Ez ad ma és ad a jövőben még fokozottabb mértékben a nőknek lehetőséget az elhelyezkedésre. Kitünő női felsőkereskedelmi iskoláink a szakirányú ismeretek elsajátitásán kivül az általános müveltség megszerzésére is bőséges lehetőséget adnak, tantiástervük a szak- és általánosan művelő tárgyakat a legszerencsésebben ölelik fel. A női felsőkereskedelmi iskolák népszerűségük nagy fokozódását ennek a ténynek köszönhetik.

— **Az emberbőrre fényképezett ideál.** Egy londoni divathölgy különc ötlete kapcsán kezd terjedni a legújabb divat hóbort, a hölgyeknek különleges eljárás segitségével szivük fölé fotografálhatják ideáljuk fényképét. A divat legkisebb alakulásáról is beszámol a **Párisi Divat új száma.**

Szerencsétlenség a demecseri országuton a száguldó autó miatt

Árokba zuhantak két urasági kocsinak az utasai.

Az országútakon száguldó autók egyre több veszélyt jelentenek, de nemcsak az autók utasaira nézve, hanem főleg a kocsikon, szekereken utazókra. A nagy sebességnek néhány nappal ezelőtt több halálos áldozata volt már és drága gépkocsik zúzódtak szét, halálba sodorva utasaikat.

A magyar utak nem autóközlekedés számára épültek és éppen ezért nem volna szabad megengedni hogy úgy száguldjanak, mintha versenypályán lennének. A napokban, mint értesülünk a demecseri országúton okozott súlyos szerencsétlenséget egy meggondolatlan autós, aki nagy sebességgel vezette a gépét, bár az uton haladó két urasági kocsi utasai integettek, hogy lassan haladjon el a kocsik mellett, mert a lovak szilajok. A jóvérü, fiatal lovak megvadultak a mellettük nagy sebességgel elrobogó autótól és a két kocsit az árokba fordították.

Az utasok szerencsére nem szenvedtek életveszélyes sebeket, de valamennyien véres zúzódásokkal igyekeztek orvoshoz. A második kocsiban gyermekek ültek, akik kocsijukkal háromméteres árokba fordultak.

—

— **Öngyilkosságok a vidéken.** A debreceni ügyészségnek jelentették, hogy Hajdúszoboszlón K Tóth Zsófia 26 éves leány felakasztotta magát és mire tettét észrevették már meghalt. Az öngyilkosság ügyében indított nyomozás során megállapították, hogy a leány súlyos idegbeteg volt és idegrohamában menekült a halálba. — A józsai csendőrök azt jelentették, hogy Csordás Irén 20 éves cselédleány, aki Dénes Andrásnál volt alkalmazva, felakasztotta magát a tengeri górében és meghalt. Öngyilkosságának oka ismeretlen. — Nagylétán Bónya János 76 éves földműves felakasztotta magát és mire rátaláltak a hozzátartozói, már meghalt. Az öreg földműves tettének oka életuntság. — A debreceni ügyészség az öngyilkosok eltemetésére megadta az engedélyt, mivel a jelentések szerint bűncselekmény nem történt.

Araimat leszállitottam Bodnár hölgyfodrász Varga u. 1.

— **Kisebbségi testvéreink kérése a debreceni úricsaládokhoz.** Megszállott területről tiz kisebbségi (egyetemista) testvérünk szeretne a nyári egyetem idején Debrecenben elhelyezkedni. Tekintettel a mostoha viszonyokra, azon kéréssel fordulnának a debreceni úricsaládokhoz, hogy tegyék ezt nekik lehetővé, ingyen lakás, vagy ellátás megajánlásával. Itt tartózkodásuk három hetet tenne ki, augusztus hó elsejétől kezdődőleg. Nagyon kérnénk a hazafiasan gondolkozó családokat, hogy a határon túli testvéreinknek első ilyen kérését támogatni sziveskedjenek. A megajánlásokat az egyetem kapusához kérnénk eljuttatni.

— **Beírás a zsidó reálgimnáziumban.** A zsidó reálgimnáziumba július 1—10. napjain, szombat kivételével bármely nap be lehet iratkozni, délelőtt 9 és 11 óra között.

x **Az Eifel toronyból ledobták,** még sem tört el a szenzációs Wyler karóra. Egyedárusitás Halász ékszerésznél. — Törhetetlenségéről meggvőződhet, ha megtekinti a kirakatot.

— **Szubrett mint bűvésznő és bűvészné.** Ki lehet ez a titokzatos asszony aki ismert szubrett létére felcsapott bűvésznőnek és egyben férjhez ment egy bűvészhez. Erről közöl képekkel illusztrált cikket a „Délibáb" új száma.

— **A rosszarcu emberek klubja.** New Yorkban csupa rosszarcu, bizalmatlan tekintetü ember üldögélt. Miféle furcsa ház ez? Erről és a huhogó kisértetek palotájáról rendkivül érdekes cikket közöl a Tolnai Világlapja új száma.

— **Ha bridgezni akar,** keresse fel az Ujságiró Club nyári helyiségét a nagyerdei víztoronynál. Kellemes ózondús levegő. Kettes villamossal a strandfürdőig, onnan száz lépés. Fogyasztás nem kötelező. Buffet helyben. Kártyapénz délután 60 és este 80 fillér.

x **Legolcsóbban** üdülhet, szórakozhat, gyógyulhat **Konyári Sóstó fürdőn.**

— **Erélyes intézkedéssel védik az erdőket a fatolvajok ellen.** Dr Veress Géza gazdasági tanácsnok javaslatot tett a h-polgármesternek a falopások elleni védekezésre. Ebben az ügyben az erdőigazgatóság, a mezőgazdasági bizottság és Kecskemét törvényhatósági bizottsága is intézett megkeresést Debrecen városához. Mindegyik testület szükségesnek tartja az erdei falopások elleni hatékonyabb védekezést. Kecskemét azt irja, hogy a csendőrség, az elsőfokú hatóság és a rendőrség szigorúbb eljárást vezessen be, mert rendkivül sokat árt az erdőnek a fapusztitás. A másik védekezési lehetőségnek azt tartják, hogy a falopást a mostani kihágás helyett vétségnek minősitsék. Ezt az erdőigazgatóság tartja szükségesnek és azt mondja, hogy emellett a leghatásosabb védekezési mód az volna, ha az inségakció keretében bevezetnék a fasegély nyujtását. Botfát és más könnyebb fát adnának ki, amit a juttatottak kisebb mennyiségekben akár háton is elvihetnének és ezt a fát vagy ingyen vagy egészen csekély áron szolgáltatnák ki. A fa árát, vagy pedig a különbözetet a teljes értékig az inségakció költségvetése térítené meg az erdőigazgatóságnak. Dr Veress Géza is helyesli ezt az utóbbi megoldást és maga részéről is azt indítványozta, hogy akike ta fa juttatása után is falopáson érnek, azt zárják ki az összes inségakcióból. A polgármesterhelyettes elhatározta, hogy a három javaslatot az illetékes bizottságokkal letárgyaltatja, a rendőrséget, csendőrséget megkeresi, a hatóságokat és az inségakció vezetőségét pedig utasítja, hogy ilyen értelemben tegyék meg a rájuk vonatkozó intézkedéseket.

HERMANN fodrászata 4 pengőért garanciával villanyondulál. Ondulálás 50 f, hajmosás + ondulálás 80 f, női hajvágás 40 f. Piac u. 69 Vármegyeházal szemben

— **Aki állitólag szódát adott a vevőnek szacharin helyett.** Berger József 29 éves debreceni cukorügynök ellen csalás büntette miatt emelt vádat az ügyészség, mert Berger egy alkalommal négy kg. jégszódát adott Lovass Eszternek 136 pengő értékben, szacharin helyett. Az ügyben a debreceni törvényszéken dr Jankovich egyesbíró tartott tárgyalást. Berger tagadta bűnösségét és azzal védekezett, hogy Lovass csak bosszúból jelentette fel, semmiféle 136 pengőt fel nem vett, Lovass ezzel szemben előadta, hogy egy izben általa 3.5 kg. szacharint küldött Berger Büdszentmihályra, de a pénzügyőrök Józsán elfogták és azt mondták neki, hogy kérjen még szacharint Bergertől, s amikor átadja telefonáljon a pénzügyőrségre, vagy igazoltassa a rendőrrel. A dolog azonban nem sikerült, mert az ügynök szódát adott neki. A törvényszék bizonyitékok hiányában felmentette a vád alól. Az itélet jogerős.

ANYAKONYVI HIREK

Házasságkötések: Nagy József körjegyző—Kállai Ilona. Dobó László mg. hivatalnok—Molnár Piroska. Szoboszlai Béla gazdatiszt—Vass Margit. Poh y Antal Mihály tanító—Takács Gizella.

—

Eljegyzés: Bocskay József kereskedősegéd—Baksa Erzsébet.

—

Születések: Molnár János ács, fiú András. Badi András majoros, leány Katalin. Török József lakatossegéd—fiú József. Horváth Béla kövezősegéd, leány Magda. Grünbaum Kálmán terménykereskedő, leány Éva.

—

Halálozások: Zimonyi Istvánné rk. 75 éves, Búsi ucca 16. Major Imréné ref 56 éves, Teleki ucca 40. Asztalnek Mihály ref. 76 éves, Ispotály-telep 12. — Paour Zoltán ref. 6 hónapos, Pesti u. 4. Szakács Lidia rk. 2 hónapos, Bocskaitér 1. szám. Kiss Imre ref. 38 éves, M.-pályi. Hajós Jenő izr. 55 éves, Nyiregyháza. Pencsi István gk. 22 hónapos, Böszörményi út 83.

Onduláltasson: villannyal Batánál! Csapó u. 4.

Megölte apját egy gazdalegény

A szökevény apagyilkost keresik a csendőrök.

Sándor János gazdálkoló, a nagykállói tanyáján összeveszett a fiával, aki dühében az apjára támadt és megölte. A gyilkosság után a legény elmenekült a határból. A csendőrség nyomozása szerint az apagyilkos legény Tiszanagyfaluba menekült.

Az apagyilkos Sándor László 21 éves, és a környékben lakók vallomása szerint igen heves természetü, hirtelen haragu volt. A szomszédok valószinűnek tartják, hogy a legény nem akarta megölni az apját, csak megütötte hirtelen haragjában és amikor látta, hogy az apja meghalt, a következményektől való félelmében menekült el. A gyilkos legény kézrekerítésére erélyes nyomozást indítottak.

x **Poloskát, svábbogarat megöl a** „Szelatin", 1 dob. 1 P 20 fill. Kapható: Jósa és Jóna Drogéria. Kossuth ucca 6.

— **A MEFHOSz** ezúton is közli az egyetemi ifjúsággal és valamennyi tagjával, hogy a mai napon új hivatalos helyiségbe költözött. A szövetség elnöksége, osztályai, valamint jegyirodája ezentúl tehát hivatalos órákat az új irodahelyiségben tart, Ferenc József út (Gambrinus-passage, földszint), a volt Vági-féle kalapszalon.

x **Eifel-toronyból ledobták és még sem tört el a Wyler karóra.** Egyedárusitás Halász ékszerésznél. Törhetetlenségéről meggvőződhet. ha megtekinti a kirakatot.

x **Pattanás, mittesser ellen** „AREKLOSZ" arcfehérítőt vegyen Takács illatszertárból, Csapó ucca 95.

Legolcsobban fest és tisztit Weisz ruhafestő Arany János ucca 20. 1 öltöny tisztitás 3 P

— **Idegesség, fejfájás, álmatlanság,** reggeli rosszullét, levertség, bágyadtság szédülés esetében a természetes **Ferenc József** keserűvíz az emésztőszervek hiányos működéséből eredő zavarok nagy részét azonnal megszünteti, az étvágyat erősen fokozza s visszaadja a testnek és szellemnek régi frisseségét.

GYÁSZ ROVAT

Kovács Károly volt szűrszabómester és hozzátartozói földi maradványait, csütörtökön reggel nyolc órakor eddigi nyugvóhelyükről a Köztemetőbe szállítják át és örök nyugalomra helyezik. Gebauer-cég rendezi.

— **Negyven leiért eladta a gyermekét egy aradi cigányasszony.** Aradról írják A rendőrségnek feltünt, hogy egy házaló cigányasszony egy két év körüli világosszőke gyermekkel jár az uccán. — Szemmel láthatóan a gyermek nem volt cigány származású, mire kérdőre vonták az asszonyt a gyermek eredetére vonatkozóan. A cigányasszony kertelés nélkül elmondotta, hogy a gyermeket egy aradkörnyéki Kovács Erzsébet nevü asszonytól vette meg negyven leiért, (1 pengő harminc fillér). A hatóságok felelősségre vonták Kovács Erzsébetet is, aki igazolta a cigányasszony állitását. Kovács Erzsébet s a cigányasszony ellen emberkereskedelem miatt eljárás indult.

— **Felfalták a cápák.** Susáki jelentés szerint az ottani tengerpart mentén úszó fürdővendégek legnagyobb rémületére a part közvetlen közelében hirtelen két hatalmas cápa bukkant fel. A fürlőzők minden erejük megfeszítésével partra igyekeztek. Egy fiatal csehországi leánynak azonban nem sikerült idejekorán partot érni és a cápák a fürdővendégek szemeláttára felfalták.

Két bérautó, megbizható uj kényelmes. Utazás előtt „Szikszai" bérautós nivja. Telefon 12-76.

— **Kirándulás a Guthra.** A Fiú Felsőkereskedelmi Iskola és a Női Felső Kereskedelmi iskola volt tanulóinak egyesülete — mint már közöltük — folyó hó hetedikén, vasárnap, együttes, családias kirándulást rendez a Guti erdőbe A kirándulásra a tagok és hozzátartozóik már eddig is olyan szép számban jelentkeztek, hogy annak sikere biztositva van. A rendezőség számos szórakozásról gondoskodik, hogy a résztvevők az egész napra terjedő kiránduláson jól érezzék magukat. Tekintettel arra, hogy több okból fontos, mi szerint a résztvevők számát a rendezőség előre tudja, kérjük azokat, kik a kiránduláson részt akarnak venni, hogy ezen szándékukat a személyenkénti egy pengő utiköltség lefizetése mellett Hermann Dezsőnél, (Hunyadi ucca 11, Hungária Rt., vagy Slachta Sándornál, Tóth Gyula vaskereskedőcég), míg a női iskola volt tanulói az iskola igazgatói irodájában délelőtt 11—12 óra között, mielőbb bejelenteni szíveskedjenek. Az indulás idejét és az egyéb tudnivalókat szombati számunkban közöljük.

— **A nagy hőség négy áldozata.** Szolnokról jelentik : A vármegyében hétfőn a hőségnek négy halálos áldozata volt. Napszúrástól meghalt Makai István és Domkó János, Tóth Juliánna és Rohácsi Imréné kenderesi lakosok.

— **Lovast és lovasát, bérest és ökröket ütött agyon a villám.** Nagyatád és környéke felett itéletidő vonult át. — A villám a nagyatádi csordában több szarvasmarhát s sertést. Pálpusztán 1 bérest és az ökreit, Simongátpusztán egy embert lovával együtt agyonsújtott. Baráti pusztás és Bolhás községben tüzet okozott. Utóbbi helyen két lakóház porig leégett.

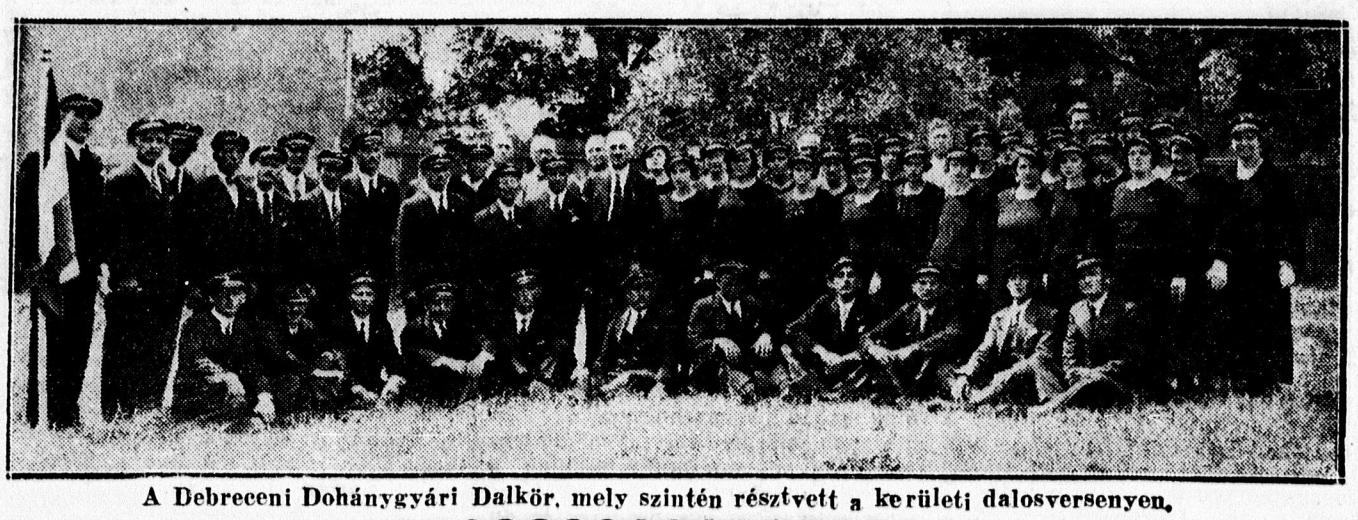

A Debreceni Dohánygyári Dalkör, mely szintén résztvett a kerületi dalosversenyen.

Imre Jánost felmentette a bíróság az ellene emelt vád alól

Imre János és Daku István debreceni hentesmesterek hosszabb idő óta üzleti összeköttetésben állottak egymással. Később Daku az eddigi hitelbe szállitott árukat nem látta biztositva és ezért bizományi üzletet akart kötni Imrével. Imre János ezt nem óhajtotta, de azzal a kikötéssel, hogy ez a bizományiüzlet csak szinleges lesz beleegyezett Daku ajánlatába.

Később Daku feljelentésére az ügyészség sikkasztás büntette miatt — hogy Daku állitása szerint valóságos bizományba átvett árukkal neki adós maradt és hitelezőit elégitette ki — vádat emelt Imre ellen. A debreceni törvényszéken dr Jóna egyesbiró tárgyalta ezt az ügyet. — Nemrégiben már tartott ebben az ügyben a törvényszék egy tárgyalást, amikor az üzleti berendezésre vonatkozó szinleges bizományi ügyről volt szó, a keddi tárgyaláson pedig a szállitott áruk megállapodási ügye került sorra.

Molnár Teréz és Hetei Gusztáv, akik 1933 juniusában Imre János alkalmazottai voltak, **eskü alatt vallották, hogy előttük mint tanuk előtt történt megállapodás szerint a bizományi üzlet szinleges volt.** Ezzel szemben Daku István fenntartotta vallomását, mely szerint valóságos bizományi üzletet kötöttek.

A törvényszék kihallgatta vitéz dr Simon Árpád ügyvédet, aki az egyik hitelező: Kerékgyártó István ügyében járt el Imrénél, továbbá Kerékgyártó István és nejét.

A törvényszék Daku azon vallomása alapján, hogy az üzleti berendezésre vonatkozó megállapodás szinleges volt, továbbá a fenti tanuk vallomása alapján bebizonyitottnak vette a szinleges bizományi ügyletet és ezért Imre Jánost a sikkasztás vádja alól felmentette.

— **Nem a „Hullaház" vendéglőben történt a verekedés.** Tegnapi számunkban hirt adtunk arról, hogy Fodor János piaciárus, Timár ucca 20. sz. alatti lakos a feleségét székkel úgy megverte, hogy Fodornét a mentőknek ki kellett szállitani a klinikára. Mint utólag kiderült, Fodor nem is járt a „Hullaházban" s igy a családi tettlegesség nem is onnan indult ki, hanem az Fodor lakásán történt. A való tény az, hogy Fodor János a lakásában ütötte meg a feleségét és Fodorné kimenekült vérző fejjel az uccára és a „Hullaház" vendéglő előtt esett össze ájultan. Némethi József, a „Hullaház" tulajdonosa telefonon hivta a mentőket, hogy az asszonyt segélybe részesitsék.. Ezen helyreigazító közleményünket készséggel tesszük, mert ezzel a „Hullaház" vendéglő ió hírnevét kivánjuk megvédeni.

— **Az anyát agyonesapta a villám, háromhónapos gyermeke sértetlen maradt.** Szajol községben hétfőn este óriási vihar tombolt. Lajkó Kálmán földmüves fiatal felesége és 3 hónapos gyermeke a házban tartózkodott. A sürü villámcsapások egyike Lajkóék házába sújtott. A villámcsapás Lajkóné tarkóját érte úgy, hogy azonnal meghalt. A 3 hónapos gyermek sértetlen maradt.

— **Maróluq a mulatság után.** Széll Pálné 22 éves asszony, aki a Csillag u. 29. számú házban lakik, a nagyerdei „Leveles-csárdában" szórakozott társaságával. Hazatérve a lakásán összeszólalkozott ismerősével, aki annyira felingerelte, hogy idegességében marólugot ivott. A méreg okozta fájdalomra sikoltozni kezdett és igy azonnal észrevették tettét és értesitették a mentőket akik segélyben részesitették és a klinikára szállitották ki. Állapota nem súlyos és már haza is engedték.

— **Személyi változások a piarista rendben.** Sebes Ferenc dr piarista rendfőnök, a következő személyi változásokat rendelte el az 1935—36. iskolai évre. Debrecenbe jön Szücs Vince Tatáról Pogány János Vácról, Magyar István, Wittmann Ádám, Klimes Péter, Tiborc Lajos, Dallos István, Sörlei Zsigmond s Iván János a Kalazantinumból. Kecskemétre kap áthelyezést Bán József nyugalomba, Debrecenből Oláh Imre s Ongrádi József a Kalazantinumból. Sátoraljaujhelyre kap áthelyezést Tőkés Lajos nyugalomba Debrecenből Preszeller Ferenc Kecskemétről, Erdélyi József Debrecenből, Tihanyi Tibor a Kalazantinumból. Szegedre kerül Záhonyi László Debrecenből, Tatára megy Gulyás János Debrecenből.

— **Harmadszor veszi el a feleségét.** Kecskemétről jelentik : A napokban érdekes pár jelent meg a kecskeméti anyakönyvi hivatalban Az adatok felvétele során kiderült, hogy a jegyespár 1925-ben lépett először házasságra. Az asszony hatszor élt már külön az urától s kétszer törvényesen el is választották őket. A kecskeméti válórekorder házaspár boldogan vette tudomásul, hogy három hét mulva újra házasságra léphetnek és a férj megfogadta, hogy többé nem iszik bort és inkább felakasztja magát, semhogy újra ügyvédhez forduljon.

— **Két asszonyt megölt a hőguta.** A napokon át tartó hőség következtében özvegy Bohner Mátyásné csávolyi és Sallai Jánosné bácsalmási marokszedő asszonyok hirtelen rosszul lettek, összeestek és meghaltak. Orvosi megállapitás szerint mindkettőjük halálát hőguta okozta.

x **Mentőszekrény felszerelések** legelőnyösebb beszerzési forrása Jósa és Jóna drogéria, Debrecen, Kossuth ucca 6. szám.

Két kiséret

Debreceni nagytemplomba
Menyasszonyt kisérnek,
Száll a papnak szent fohásza
Felfelé az Égnek!
Elhangzott a „holtomiglan"!
Szép menyasszony, Neked itt van
Ez a boldog óra!
Azt a legényt nem láttad, ott,
Mikor fájón felzokogott
Arra az egy szóra?

Debreceni temetőbe
Koporsót kisérnek,
Szól a torony bús harangja,
Szomorú az ének!
Az a legény már nem érzi,
Ki siratja, ki kiséri
Örök nyugovóra!
Egy szép asszony könnyet ejtett . . .
És titokban nefelejcset
Tett a koporsóra . . .

MÁTHÉ JÁNOS.

— **Időjárás.** A debreceni egyetemi meteorológiai intézet jelentése : — Az óceáni esők tovább nyomulnak a kontinens belseje felé. Eddig csak Francia ország kapott belőle jelentékenyebb csapadékot. Közép-Európa nagyrészén a száraz idő tovább tart és a hőmérséklet tovább emelkedik. Hazánkban száraz és derült az idő. A hőmérséklet ma már a legtöbb helyen meghaladta a 30 fokot. A legalacsonyabb értékek 14.2 a legmagasabbak 31.6 fok között ingadoztak. Este hat órakor a hőmérséklet 28.2 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 765.9 mm, mérsékelten süllyedő irányzattal. Prognózis : Déli szél, változó felhőzet, további felmelegedés, egy-két helyen a délutáni órákban zivataros eső lehetséges.

SPORT

FELHIVÁSOK

Felkérem a DFTC összes játékosait, hogy ma este 8 órára szakosztályi ülésre megjelenni szíveskedjék. Intéző.

Felkérem a Rákóczi FC összes játékosait, hogy csütörtök este fél 8 órakor a katonapályán tréningre és szakosztályra jelenlenek meg. Intéző.

Piac ucca legforgalmasabb helyén

nagy üzlethelyiség

modern szép portaleval

kiadó

Értekezni lehet Dr. BRÜCK ISTVÁN ÜGYVÉDDEL, Piac ucca 77.

SZINHÁZ

„TÁJFUN".

Az Alapi Kamaraszinház reprize.

Lengyel Menyhért híres „Tájfun"-ját újította fel keddi előadásán az Országos Kamaraszinház. A darab, mely megjárta a külföld csaknem minden országát s filmen is jelentékeny sikert ért el, tipikus export-darab. Érdekes cselekmény, boszorkányosan ügyes technika, jól megkonstruált jelenetek s egzotikus milliő ügyes keverésben, érthetővé teszik a darab originális sikerét A kamaraszinház elsőrangút produkált ezen darab előadásával. **Alapi Nándor** átélő ereje, művészi intelligenciája, s finom gesztusa közel vitték a publikum lelkéhez alakítását. **Dózsa Jenő** ércbevésett pompásan megrajzolt írója egyik főerőssége volt az előadásnak. **Somogyi Rózsi** komoly, értékes tehetsége méltó feladatot kapott Ilona szerepében. — **Horthobágyi Arthur** kitünő alakítása, **Horváth Lucy** ügyes játékkészsége s **Pethő Endre** komoly szinészi kvalitásai nagy sikert arattak. **Erdőssy Lajos, Fellegi István, Juhász László** egy-egy finom művészi eszközökkel kihozott figurával járultak az előadás sikeréhez. Kis szerepében jót nyujtott **Poór Irén.** Alapi Nándor rendezése kifogástalan volt. (Parvus).

—

Ma este Kóbor Tamás nagysikerü müve kerül szinre Alapi Nándor Kamaraszinházában, a debreceni szinpártoló egyesület előadásában. (50 százalékos helyár kedvezmény.)

Csütörtökön, pénteken és szombaton este Luigi Pirandello világhirü darabját, a „Hat szerep keres egy szerzőt" játszák. Ezt a különlegesen nagyszerü müvet egészen eredeti és modern rendezésben hozza szinre Alapi Nándor szinháza. A „Hat szerep keres egy szerzőt" Pirandello reprezentativ munkája. Érdekes cselekménye, ujszerü stilusa uj irányt mutat korunk drámairodalmának. Pirandello darabját Juhász László rendezi. A főszerepeket Alapi Nándor, Pető Endre, Hortobágyi, Fellegi, Somogyi Rózsi, Horváth Lucy, Tóth Irén, Erdőssy, E. Vajda Ilus és Várdy Piri játszák.

HETI MÜSOR:

Szerda: Hat hónap. (A szinpártoló egyesület előadása.)

Csütörtök: Hat szerep keres egy szerzőt.

Péntek: Hat szerep keres egy szerzőt.

Szombat: Hat szerep keres egy szerzőt.

Vasárnap délután: Helyet az ifjuságnak.

Vasárnap este: Vigjáték est.

Hétfő: Éjjeli menedékhely.

A legsürgősebben meg kell oldani a kolduskérdést Debrecenben

Budapest székesfővárost ellepték a koldusok. Több kerületben, igy pld, a VI. **kerületben koldusváltság** szedésével akarják a koldusok számát csökkenteni, koldus-ellenőröket alkalmaznak és csak VI. kerületbeli koldus kap segitséget az előljáróságon. Egy világváros nagy terjedelméből egy kerület tett kisérletet a koldulás ily irányu rendezésével, ez azonban semmi körülmények között eredményre nem vezetett, mert dacára annak, hogy legtöbb terézvárosi üzlet ablakán ki van téve, hogy a kéregetőknek szánt összeget a kerületi előljárósághoz fizettük be, mégis éppen annyi kéregető fordul meg a VI. kerületben, mint a többiben, mert az idegen kerületbeliek azt gondolva, hogy itt rendezve van a kolduskérdés, tehát konkurrencia nincs, elözönlötték a VI. kerületet, míg a terézvárosi koldusok más kerületbe mennek el látogatóba. A helyzet jellemzéséül ideiktatjuk Budapest székesfőváros rendőrfőkapitányának napi parancsát, amelyben a következőket közli és rendeli el:

„Idegenforgalmunk állandó növekedése egyre nagyobb tömegeket csábit be a főváros környékéről és a távolabbi vidékekről, akik a munkanélküliek, de legtöbb esetben az engedélynélküli koldusok virág, vagy jelvényárusok tömegeit szaporitják és erőszakos viselkedésükkel lassanként türhetetlenné teszik a közterületeken való járáskelést. Addig is, amig a szegényügy általános rendezése szőnyegre kerül és azok a karitativ tényezők, amelyeknek feladatát képezi a szegények gondozása, a rendőri karhatalmi intézkedéseket rendszeres emberbaráti tevékenységgel válthatják fel, szükségesnek látom, hogy az utcai koldusokat és hasonló lézengőket a közterületekről rendszeres razziák eltávolítsák. Elrendelem tehát, hogy a kerületi kapitányságok vezetői a főparancsnok urral karöltve további rendelkezéseimig napnap után razziát tartsanak a forgalmasabb útvonalakon és a koldusokat, jelvényárusokat, valamint az engedély nélküli virág és képeslevelezőlap árusokat a legközelebbi kerületi kapitányságra állittassák elő. A központi rendőri büntető bírósághoz beosztott tiszt urakat pedig utasítom, hogy az eléjük állított koldusokkal szemben a legnagyobb szigorral járjanak el. Miután a tapasztalás szerint azok legnagyobb része nem is saját hibájánkívül jutott nyomorba, hanem munkakerülő. A kolduskérdés rendőri vonatkozásban való megoldásnak feladata közigazgatási osztályom intézőkörébe tartozik, miért is az ezzel kapcsolatos teendők központi irányításával Baksa János főkapitány-helyettes urat biztam meg."

Debrecen sz. kir. város közönsége nagy sulyt helyez a város idegenforgalmának fellendítésére. Külön idegenforgalmi irodát tart fenn, ennek fedezetére 6000 P-t bocsájt rendelkezésére, vajjon nem gondolkoznak-e a hivatalos tényezők, hogy a helyzet nálunk éppen olyan, mint azt Budapest főkapitánya napi parancsában leírja? Tartsunk egy rövid szemlét a főtéren. A Mezőgazdasági Kamara Hunyadi utcai épületének kapujában immár több mint egy éve áll egy 40 év körüli férfi, karjában rongyokba burkolt csecsemőt tart. Még egyetlen egyszer sem történt meg az, hogy ez az egyén koldulásért rendőrhatóságilag felelősségre vonatott volna. Hatósági ellátásban az illető legjobb tudomásunk szerint sehol sem részesül, mert végig érdeklődtem az összes jótékonysággal foglalkozó köz- és magán intézményeket, az illetőt sehol sem ismerik, tehát ennek a 40 éves munkaképes egyénnek a koldulás nagyon is kifizető keresete lett. A korzónak úgy a jobb, mint baloldalán ibolyát, gyöngyvirágot áruló gyerekek tömege molesztálja a járókelő közönséget annyira szemérmetlenül, hogyha valaki a virágvételt tőlük megtagadja, a legtrágárabb szavakat kiáltják utána. A gyermekek szülei, férfi vagy nő vegyesen, a városház utcába, vagy pedig a régi posta kapujában huzódik meg és ott számoltatja el a gyerekeket. A koldulásra igy kiképzett gyermekhad nagyon is jól tudja, hogy városunk legjelentékenyebb idegenforgalmi tényezője az Arany Bika szálloda és ott különösen vonatok érkezése idején vagy oly időpontban, amikorra egy Ibusz autó érkezése várható, tizével, huszával tanyáznak, sőt annyira tolakodók, hogy az érkező idegent még a Bika halljában is molesztálják. A Péterfia utcán a páros oldalon vasárnap egy vak asszony áll. Férje meg a másik oldalon, tőlük nem messze a Gyékény utcai cigánysort képviseli egy jól megtermett menyecske két purdéjával. A laktanya környékén egy két mankón járó tagelesett hangos könyörgése hallatszik, ha azonban közel megyünk hozzá, már messziről büzlik a pálinkaszag. A Péterfia utcán található koldusok legnagyobb része vagy az inségakció keretén belül, vagy a közsegélyesek létszámában szerepel. Vegyük magunknak azt a fáradtságot és pénteken reggel várjuk meg a vidékről érkező, lovak által huzott omnibuszokat. Megfigyelésünk eredménye az lesz, hogy azokból tiz, tizenöt, a főtéri kereskelők által már nagyon jól ismert kéregető száll ki. Tehát mindenesetre jövedelmező foglalkozás a koldulás Debrecenben, ha vidékről is kifizetődik ide rendszeresen bejönni. Egy napi megfigyelésem adatait bocsátom a nyilvánosság elé azzal, hogy minden jó érzésü debreceni polgártársam figyelmét ismételten felhivjam arra a körülményre, hogy itt a huszonnegyedik óra arra vonatkozólag, hogy a város külső képét teljesen elcsúfító koldushadaktól a köztereket megtisztitsuk, azonban amint ezt Budapest főkapitánya is megállapitja napi parancsában: ez nemcsak rendőri közigazgatási feladat, hanem a karitativ szerveknek nélkülözhetetlen kötelessége. Saját meggyőződésem alapján közölhetem azt is, hogy az összes szegényházak tulzsufoltak, hiszen a városi szegényház is 200 szegény befogadására is csak szükösen volt elégséges, mégis oda jelenleg 235 egyén van beszorítva. Tehát a zárt szegénygondozási formával a kolduskérdést Debrecenben megoldani nem lehet. Kötelességünk a nyilt szegénygondozást az egri norma keretében megcsinálni és az erre vonatkozó előmunkálatokat azonnal megindítani, nehogy az előmunkálatok késői megindítása miatt ez a kérdés ismét a télbe huzódjon.

(Dr. L. Z.)

— A szenvedő beteg nőket reggel éhgyomorra egy kis pohár természetes Ferenc József keserüviz 2—3 óra alatt könnyü, lágy bélkiürüléshez segíti és ezáltal igen sok esetben rendkivül jótékony hatással van a beteg szervekre.

KÖZGAZDASÁG

TERMÉNYTŐZSDE

Határidőüzlet: Tengeri: juliusra 11.33 32, 31, zárlat 11.32—34, augusztusra 11.20, 18, 24, zárlat 11.24—26, 1936 májusra 10.73, 65, zárlat 10.63—65.

Készáruüzlet: Buza: tiszai 77 kg 15.95—16.20, 78 kg 16.10—16.35, 79 kg 16.25—16.50, 80 kg 16.35—16.65, felsőtiszai 77 kg 15.80—15.95, 78 kg 15.95—16.10, 79 kg 16.10—16.25, 80 kg 16.20—16.35. Rozs 10.50—10.70, takarmány árpa I. 12.00—12.25, tak. árpa II. 11.50—12.00, zab I. 12.75—12.85, zab II. 12.60—12.70, tengeri tiszai 12.75—13.00.

—

VALUTÁK

Pénznemek: Angol font 16.65—16.95, belga 56.90—57.50, cseh korona 14.15—14.35, dán korona 74.10—74.90, dinár 7.80—8.30, USA dollár 335.50—339.50, kanadai dollár 330—340, francia frank 22.30—22.50, hollandi forint 230.10—232.10, lengyel zloty 63.95—64.55, leu 2.90—3.10, leva 4—4.15, lira 29.90—30.25, német márka 136—137.60, norvég korona 83.40—84.30, osztrák silling 80—80.70, svájci frank 110.70—111.65. svéd korona 85.65—86.55.

LÓ- ÉS SZARVASMARHAVÁSÁR

A tegnapi napon megtartott lóvásárra felhajtottak 195 darabot, ebből elkelt 98 darab. A szarvasmarhavásárra felhajtottak 585 darabot. ebből elkelt 365 darab.

Árak élősúlykg-kint értendők: vágó marha 32—38—42 fillér, bornyu 42—58—60, növendék marha 32—36, tinó ökör 33—40 fillér, fejős tehén 150—260 pengő. Lóárak: vágóló 30—80 P, silány ló 26—75, közepes igásló 90—170 P, jó igásló 180—270 P. Irányzat vontatott.

NYILTTÉR

FELHIVÁS!

Éles Gyuláné Szent Anna u. 13. alatt levő füszerüzletét átveszem, hitelezőit felkérem, hogy követeléseiket 3 napon belül jelentsék, mert később nem veszem figyelembe.

Hajdu József
Árpádtér 30.

APRÓHIRDETÉSEK

Az apróhírdetések díja hétköznap 10 szóig 40 fillér, minden további szó 4 fillér. Vasárnap 10 szóig 60 fillér, minden további szó 6 fillér. — Vastag betűből álló, valamint levelezési házasági apróhírdetések és a kezdő szavak díja kétszeresen számittatik. Apróhírdetések csak a díj előzetes lefizetése mellett közöltetnek. A közlési díj vidékről postabélyegben is beküldhető. A kiadóhivatalban hagyott cimek csupán kiadó hivatalunkban, Debrecen, József kir. herceg ucca 1. szám (Bika bérház tudhatók meg). — Telefon: 27 89. sz.

Levelezés

Bagolyvár vendéglőben estenként szabad gyoston sül az erdélyi flekken. — Hid ucca 14. szám. Telefon 19-31. sz. 1053 10. 19.

STEYR TIP. XII. „Cabriolett" 4 személyes eladó, Neubauer, Kéttalom ucca 4.

Gyuri! Pénzt fényképezőgépre nem küldök. A Liener műteremben részletfizetésre a legfinomabb gépet megveheted. Apád. 1234

Ki akar kölcsön fényképező gépet? Az forduljon bizalommal Springer papirüzletéhez (Ferenc József út 38.) hol a feltételek megtudhatók. 839 vv.

Alkalmazást nyer férfi

Kifutó fiú felvételik Rakovszki ucca 1. sz. takarmányüzlet. 1602

Bankszakmában jártas róm. kat. férfi könyvelőt keresünk, azonnali belépésre. Okmányokkal felszerelt kérvényeket „Takarékpénztár" jeligére e hó 10-ig kérünk. 1539

Nyolcvan pengős állandó fixes állást nyerhet, pénzkezeléssel, 1500 pengő kölcsön ellenében. Pénze biztositva lesz. Cim a kiadóban megtudható. 1617

Tanulót, kifutót azonnalra felveszek, Vojth füszerkereskedő, Diószegi út, vágóhidnál. 1611

Egy
kifutófiú felvétetik sütődébe, Nyil ucca 77. 1626

Kifutófiú,
megbizható, felvétetik, Pásti ucca 2. szám. II. balra. 1625.

Fejni
tudó embert, hónapost, vagy kommencióra felveszek, Bethlen ucca 19. 1636

Cipész
flexil munkas, saját kaptával jelentkezzen. Cipőtűzőnőt felveszek Csapó 56. sz. Liener. 1637

Egy
jóravaló fiú, cipésztanulónak felvétetik, — Griczmannál, városház alatt. 1630

Alkalmazást nyer nő

Német kisasszonyt
keresek 4 éves fiam mellé julius 15-re. Cim a kiadóhivatalban. 1422

Fűszerüzletbe
kifutóleány, kiszolgálásban jártas, előnyben, — felvétetik, Füvészkert ucca 14. 1609

Egy
hölgyfodrásznő keresteték vidékre. Cim a kiadóban. 1603

Önálló
varrónő konfekció igazitásban jártas, azonnalra felvétetik, Magyar Ruhaipar, Bikaszálló. 1627

Négy polgárit
végzett, megbizható, intelligens leány, kiszolgáló leánynak felvétetik Springer József foto- és papirüzletében. 1628

Egy
kifutóleány felvétetik, Szilágyi, Simonffy ucca 5. szám. 1633

Kifutóleány,
nem iskolakötelés, felvétetik, Emmy női divat szalon, Piac ucca 79. 1632

Alkalmazást keres nő

Mindenes
bejárónő ajánlkozik, — hosszú bizonyítvánnyal, Cserepes ucca 15. 1607

Ajánlat

Tégla
friss égetésü, kiváló minőségü, legolcsóbb árban kapható Hortobágy téglagyárban, Piac ucca 43. szám. Teleon 31-30 1679 7. 1.

Három méteres férfiszövet maradékok
bámulatos olcsón kaphatók, Gabányinál, Piac uca 1. szám. 1561 8. 2.

Poloskairtást,
cyángázzal és lakások átvizsgálását felelősséggel vállalom, Csala, Rákóczi ucca 9. 1290

Margit szálloda,
Halász-féle vendéglő udvarán, Kényelmes, tiszta szobák, bőséges étkezés, olcsó árak. Fürdőzőknek, sportolóknak kedvezmény, villamos megállónál. Telefon sz. 10—24. 499 vv

Tégla- és cserép-,
jó minőségben, olcsó áron kapható Tóth és Sebestyén Rt. téglagyárából, iroda Fürdő ucca 2. szám. Telefon 26—10 747 7. 16.

Szerecsen-
olajomtól egyenletesen lesülhet a strandon, — sapkák nagyon olcsón, Földes illatszertár, Vigmozinál. 439 7 12.

Ablakok,
teljesen új állapotban, prima kivitelben olcsón eladók, Hunyadi ucca 5. sz., keresztépületben. vv

Kihordásra
jó házikoszt kapható. Négyfogásos ebéd 50 fillér. Hazaszállitva hatvan fillér. Széchenyi ucca hat. Hátul a keresztépületben. Még lehet előjegyeztetni. 1378

Tükrök gyártása
üvegek csiszolása, hibás tükrök újáöntése, foncsorozása, előszoba, s fürdőszoba tükrök, üvegezések, Sipkovits Béla, Nagyvárad ucca 15. 20 7. 5.

Tégla és cserép
nagy és kisméretü, jutányos árban kapható Balogh és Vértessy téglagyárában. Megrendelhető Kuferstein fakeres kedőnél is, Wesselényi tér. 1585 7. 16.

Élelmiszer ital

Tejet
keresek állandó hordásra, üzletbe, Debreczeni. Késes ucca 69. 1616

Tejet,
napi 20—25 litert állandóra veszek, Molnár fűszeres, Csapó ucca 98. 1620

50—75 liter
teljes tejet, naponta átveszek, Szent Anna u. 66. szám, tej és kenyérüzlet. 1635

Nyaralás

Gyermeknyaraltatás
Érettségizett úrileány, gyermekek nyaraltatását vállalja, julius 5-től a Nagyerdőn 9—2 óráig Játszik velük, táncra, s versekre tanitja és hetenként egyszer strandra viszi őket. Díj havi 5 pengő. Jelentkezés Bercsényi ucca 11. délután 3—félhat óra között. 1308 7. 5.

Nyaralás,
Hernádparton, julius hó 3-ától, nyaralókat fogadok, havi hatvan pengőért, teljes ellátással, a hernádparti faluba. Közeli kirándulóhely Tapolca, Lillafüred. Bővebb felvilágosítást Vén kert, Domokos Lajos u. 6. szám. 1583

Nyaralók,
Pallagon, közvetlen a villamos megálló mellett a nyári kéthónapra bútorozott szoba egy személynek, vagy két-három tagból álló családnak, teljes ellátással kiadó. Érdeklődők „Pontos kiszolgálás" jeligére a kiadóba irjanak, vagy a helyszínen érdeklődjenek. 179 b.

Hangszer

Zongora,
használt, jó hangú harmónium is eladó, Takács zongorahangolónál, Piac ucca 77. 1589

Bútor

Gyermekkocsik,
biciklik, modern csőbútorok, kerti bútorok, stb. legjobb minőségben, gyári árban kedvező fizetéssel, Vas és Rézbútorgyar Ispotály 5. és városi lerakatában Royal épületben beszerezhetők. vv.

Tüzelő anyagok

Tiszta,
hasábfából aprított nyányirfa, teljesen száraz, nyári tüzelésre kiválóan alkalmas, mázsánként 3 pengő, Prohászka és Társánál, Bethlen ucca 44. sz. Eötvös ucca 18. Telefon 11—61. szám. 522 7. 21

Száraz tűzifát,
mindenféle hazai szenet legolcsóbban beszerezhet, hazaszállítva Halász Bertalan tűzifa és szén kereskedésében, a Margitfürdő mellett. Telefon: 10—24. sz. vv.

Piaci árak

ÉLŐBAROMFI ÁRAK:

Kis pulyka drb.	.40—80	Kacsa k. kg.	1.00—1.30
Pulyka k. kg.	0.70—0.80	Tyúk párja	3.60—5.00
Kis liba drb.	0.50—1.20	Jérce párja	2.80—3.50
Liba k. kg.	1.00—1.20	Csirke párja	1.00—3.20
Kis kacsa drb.	0.16—.80	Tojás darabja	0.06—0.7

GYÜMÖLCSPIACI ÁRAK:

Pöszméte literje	28—40	Kajszinbarack	1—1.40
Szilva kilója	0.70—1.40	Földieper kg.	0.70—1.00
Cseresznye kg.	0.50—80	Málna kg.	0.60—0.75
Meggy kg.	0.26—0.50	Citrom darabja	008—14
Ribizke kg.	0.28—0.44		

KONYHAKERTI VE TEMÉNYEK ÁRAI:

Óburgonya kg.	0.8—.10	Borsó sz. lit.	0.30—0.40
Ujburgonya kg.	0.8—.16	Ugorka drb.	0.04—0.15
Fejeskáposzta	0.08—.20	Spenót és sóska csom.	0.03—0.05
Kelkáposzta drb	0.4—12	Saláta feje	0.01—0.03
Karfiol drb.	0.12—0.20	Zöldhagyma csom.	4—8
Kalarábé csom.	.08—16	Gomba csom.	0.04—.10
Petrezselyem cs.	0.6—.8	Paprika drb.	0.02—0.06
Sárgarépa cs.	0.04—0.06	Tök drb.	0.08—0.20
Bab, száraz kg.	0.26—26		
Bab, zöld kg.	0.35—.50		

KENYÉR ÁRAK:

Fehér kenyér kg.	0.34	Rozs kenyér kg.	0.24
Félbarna kenyér	0.32	Péksütemény drb.	0.05
Barna kenyér kg.	0.28		

LISZT ÁRAK:

Búzaliszt 00-ás kg.	0.31	Búzaliszt 8-as kg.	0.20
Búzaliszt 0-ás kg.	0.31	Búzadara kilója	0.36
Búzaliszt 2-ős kg	0.29	Rozsliszt kilója	0.24
Búzaliszt 4-es kg.	0.26	Korpa kilója	14 fillér

Társ

Ezer pengővel
rendelkező hölgyet vagy urat keresek, finanszirozónak. „Állandó" összeköttetés jelige. 1631

Áladó üzlet vendéglő

Betegség
miatt eladó fűszerüzlet. Cim a kiadóban. 1600

Betegség
miatt azonnal kiadó kocsma, jogfolytonossággal, azonnal gyakorolható. Cim a kiadóban 1614

Kiadó lakás egyszobás

Egy szoba,
konyha, spájz kiadó. Ötmalom ucca 9. 1608

Kiadó
egy udvarra nyiló szoba fáskamarával, Nyil u. 113. szám. 1622

Kiadó lakás kétszobás

Minden
kényelemmel berendezett kettőszobás, úri otthonomba intelligens lakótársnőt keresek teljes ellátásra, Széchenyi u. 83. szám. 1624

Két szoba,
elő- és fürdőszobás garson lakás, kertes udvarban, augusztus elsejére kiadó. Megtekinthető 10—1 óráig, Rákosi Jenő ucca 9. szám. 1601

Kétszobás
konyhás lakás, villanynyal, vízvezetékkel, Garay ucca 15. sz. alatt. augusztus elsejére kiadó. 1621

Nagy Sándor
ingatlanirodájának

megbizható, gyors, pontos eredményes munkája ma már fogalom!

Bérpaloták, bérházak családiházak, földek, földbérletek, szőlők, villatelkek, házhelyek, bőséges választékban állanak rendelkezésre.

Nem hirdetek száz rosz dolgot, ellenben legmesszebbmenő igényeit kielégitem, ha bizalommal felkeres.

Mindenkit lelkiismeretesen és szakszerűen kiszolgálok, amelyet igazol köztudatban élő mocsoktalan nevem.

Iroda: CSAPÓ UCCA 27. SZ (Kapualatti bejárat. 1444

Két szoba,
konyhás, spájzos lakás azonnal kiadó, Csapó u. 47. szám. 1638

Kiadó
kettő parkettes, cserépkályhás, fürdő- és cselédszobás, csempézett konyhás lakás, szép, s nagy terrasszal, Széchenyi ucca 83. 1623

Kiadó lakás nagyobb

Négyszobás
fürdőszobával, mellékhelyiségekkel, két holdas gyümölcsössel, vagy anélkül, István út 51. (Széchenyi út végén). 1605

Egész ház,
négyszobás, fürdőszobás lakással, udvarral nov. hó elsejére kiadó. Kétmalom ucca 9. sz. alatt. Megtekinthető délelőtt 11—1 és délután 4—6 óra között. Ertekezni lehet Piac ucca 75. sz. ügyvédi irodában. Telefon: 34—23. 1159

Elveszett

Elveszett
kulcscsomó, Hatvan u. 31—35.-ig. Megtaláló jutalomban részesül, Hatvan ucca 35., trafik. 1639

Bútorozott szoba

Különbejáratú
szép uccai és egy udvari bútorozott szoba, teljes ellátással, vagy anélkül kiadó, Batthyányi ucca 9. szám. 584 7. 4.

Erdőhöz
közel, fürdőzőknek lakást adok, lehetőlek nőknek, Thaly Kálmán ucca 5. 1634

Kálvin-téren
uccai bútorozott szoba, füradőzőknek is kiadó, Rothermere ucca 1. I. e. első ajtó. 1635

Különbejáratú
jól bútorozott szoba kiadó, Széchenyi ucca 15. emelet. 1619

Kiadó
kapumelletti különbejáratú uccai bútorozott szoba, Teleki ucca 15. 1615

Különbejáratú
bútorozott szoba, magános úrnak azonnalra is kiadó, Vigkedvü u. 34 1612

Különbejáratú
csinosan bútorozott szoba azonnalra kiadó, József kir. herceg ucca 11. 1618

Ingóság eladás

Eladó
betegtolókocsi, egy régi ebédlőszekrény, vasmangurló, Magoss György-tér 29. 1522 7. 16.

Szekrények
asztalok, tükrök, ebédlő szőnyeg, új toll, lóca eladó, Attila-tér 7. 1604

Eladó
hatezer, elsőrendü nagy vályog. Téglavető Tegez ucca 41. szám. 1599

Ingóságvétel

Használt
tankönyveit legmagasabb áron adhatja el, Grünmann Sándor antikváriumában, Piac u. 53. szám. 554 7. 4

Ingatlanforgalmi irodák

NAGY SÁNDOR
ingatlanforgalmi irodáját Csapó ucca 27. sz. házba helyezte át. 1442 9. 29.

Eladó ház

Kamatmentesen
40 pengő törlesztéssel, 800 pengő előleggel vásárolhat Csapókert legelején két szoba, előszoba, konyha, pince, mellékhelyiségekből álló, 611 négyszögöles családi házat 3600 pengőért. — Bővebbet Nagy ingatlan irodában, Csapó ucca 27. szám. 1610

Földbérlet

26 hold
prima feketeföld, tanyával kiadó, Ferenc József 34. szám. 1629

Kiadó
a Cucában 21 hold tanyásföld Magoss György tér 29. szám. 1523

Felelős szerkesztő
PÁLFY JÓZSEF.

A Tiszántúli Könyv- és Lapkiadó Rt. kiadása.